

Mateřské centrum jako jedna z možností aktivace žen na mateřské dovolené

Kateřina Trojanová

Bakalářská práce
2009

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta humanitních studií

Ústav pedagogických věd
akademický rok: 2008/2009

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Kateřina TROJANOVÁ**

Studijní program: **B 7507 Specializace v pedagogice**

Studijní obor: **Sociální pedagogika**

Téma práce: **Mateřské centrum jako jedna z možností aktivace žen na mateřské dovolené.**

Zásady pro vypracování:

Zpracování teoretické části – pojmosloví
zpracování základních témat teoretické části
metodologie výzkumu
výsledky výzkumu – aplikovatelnost výsledků
doporučení pro praxi

Rozsah práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tisková/elektronická**

Seznam odborné literatury:

BURDOVÁ, E.; SCHMIED, Z.; ŽENÍŠKOVÁ, M. Těhotenství, mateřské a rodičovské dovolené. Praha: ASPI, a. s., 2008. ISBN 978-80-7357-371-3

HEITLINGEROVÁ, A.; TRNKOVÁ, Z. Životy mladých pražských žen. Praha: Sociologické nakladatelství SLON, 1998. ISBN 80-85850-56-7

HAY, L. Síla ženy. Praha: PRAGMA, 1997. ISBN 80-7205-392-2

MOŽNÝ, I. Sociologie rodiny. Praha: Sociologické nakladatelství SLON, 2002. ISBN 80-86429-05-9

KOLÍNSKÁ, R. Mateřská centra. Praha: Pražské matky, 1995. ISBN 80-901864-0-8

VODÁKOVÁ, A.; VODÁKOVÁ, O. Rod ženský. Praha: Sociologické nakladatelství, 2003. ISBN 80-86429-18-0

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Mgr. Leona Hozová
Ústav pedagogických věd

Datum zadání bakalářské práce:

13. února 2009

Termín odevzdání bakalářské práce:

15. května 2009

Ve Zlíně dne 13. února 2009

prof. PhDr. Vlastimil Švec, CSc.
děkan

L.S.

Mgr. Soňa Vávřová, Ph.D.
vedoucí katedry

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí;
- na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci – nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Ve Zlíně ...12.5.2009...

.....Tomáš Batešina.....

1) Zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování souvisejících prací:

(1) Vysoká škola poskytlélně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a zprávy o obhajobě prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Zároveň zveřejňuje stanovi veřejně přístupnou databázi.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě smí být až nejvýše pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlédnutí veřejnosti v místě určeném veřejným předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracovníků vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý se může se zveřejněnou prací setrvat na své náklady výjazy, opisy nebo rozmnožením.

ABSTRAKT

Má bakalářská práce pojednává o mateřských centrech jako o možnosti aktivit žen na mateřské dovolené. V teoretické části se nejprve zabývám vysvětlením pojmu žena a to její historie i současnost, rodina a rozdělení rolí v rodině. Další velká kapitola se týká vysvětlení pojmu mateřská centra a co mateřská centra mohou maminkám na mateřské dovolené nabídnout. Na teoretickou část navazuje praktická část, která je zaměřena na výzkum v 5 mateřských centrech ve Zlínském kraji. Ve výzkumu zjišťuji spokojenost maminek s nabídkou služeb či aktivit v daných mateřských centrech a hlavně jaké možnosti aktivit maminkám na mateřské dovolené poskytují právě tato centra.

Klíčová slova: žena, rodina, dítě, mateřské centrum

ABSTRACT

My bachelor thesis deals with maternity centers as possibilities of women's activities on the maternity leave. Theoretical part is focused on term "woman" and its history and present and term "family and family roles". Another chapter is about maternity centers and their capabilities in the women's maternity leave. Theoretical part is connected to practical part, which is focused on research in 5 maternity centers in the Zlín's region. My research consists of finding out the women's satisfaction with services provided.

Keywords: woman, child, family, maternity centres

*Touto cestou bych chtěla poděkovat vedoucí své bakalářské práce Ing. et Mgr. Leoně Ho-
zové za připomínky a cenné rady, které mi udělila.*

*Také bych chtěla poděkovat všem v navštívených mateřských centrech za pomoc a trpěli-
vost při mém výzkumu.*

*A na závěr chci vyjádřit své díky mojí rodině, která při mně stála celou dobu mého studia a
při psaní závěrečné práce.*

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 HISTORIE ŽENY	13
1.1 ŽENA V DNEŠNÍ SPOLEČNOSTI.....	14
1.2 ŽENA JAKO PARTNERKA	15
1.3 ŽENA JAKO MATKA	16
2 RODINA	17
2.1 ROLE MATKY	18
2.2 ROLE OTCE	19
2.2.1 Mateřská dovolená	20
2.2.2 Rodičovská dovolená	21
2.3 ROLE DÍTĚTE	21
2.4 SOUROZENCI	22
3 VZNIK A HISTORIE MATEŘSKÝCH CENTER V ČESKÉ REPUBLICĚ	24
3.1 SÍŤ MATEŘSKÝCH CENTER	25
3.2 CO MATEŘSKÁ CENTRA NABÍZEJÍ MAMINKÁM NA MATEŘSKÉ DOVOLENÉ.....	27
3.3 CENTRA, KTERÁ NESPADAJÍ DO SÍTĚ MATEŘSKÝCH CENTER	28
II PRAKTICKÁ ČÁST	30
4 VYBRANÁ MATEŘSKÁ CENTRA VE ZLÍNSKÉM KRAJI	31
4.1 RODINNÉ A MATEŘSKÉ CENTRUM BABY DOMINO.....	31
4.2 MATEŘSKÉ CENTRUM EMCÉČKO	32
4.3 MATEŘSKÉ CENTRUM KLUBÍČKO	33
4.4 MATEŘSKÉ CENTRUM KOLOVRÁTEK	34
4.5 RODINNÉ A MATEŘSKÉ CENTRUM SLUNÍČKO	35
5 MATEŘSKÉ CENTRUM JAKO JEDNA Z MOŽNOSTÍ AKTIVACE ŽEN NA MATEŘSKÉ DOVOLENÉ	36
5.1 PRŮBĚH VÝZKUMU	36
5.1.1 Cíl výzkumu	36
5.1.2 Výzkumný problém	36
5.1.3 Druh výzkumu	37
5.1.4 Výzkumný vzorek	37
5.1.5 Metoda výzkumu	37
6 ANALÝZA DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ	38

6.1	IDENTIFIKAČNÍ OTÁZKY	38
6.2	DOSTUPNOST	42
6.3	ZÁZEMÍ.....	44
6.4	PROFESIONALITA	45
6.5	AKTIVITA RODIČŮ (MAMINEK).....	48
7	SHRNUTÍ VÝZKUMU.....	60
	ZÁVĚR	61
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	63
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	66
	SEZNAM OBRÁZKŮ	67
	SEZNAM TABULEK.....	68
	SEZNAM PŘÍLOH.....	69

ÚVOD

Ženy na mateřské dovolené to v dnešním současném světě nemají vůbec jednoduché. Musí zvládat vše bez ohledu na to, že by si chtěly také na chvíli odpočinout a popovídat si společně s ostatními kamarádkami-maminkami. Nechtějí jen sedět doma. Být zavřené ve čtyřech stěnách. Chtějí poznávat nové lidi, zkoušet dál nové věci a zdokonalovat se. Chtějí s dětmi vyvíjet aktivitu a trávit svůj volný čas tam, kde budou vítány.

Proto svou práci zaměřuji na mateřská centra, která maminkám umožňují trávit zde svůj volný čas s dětmi a učit se stále novým věcem.

Teoretickou část věnuji ženě v průběhu historie. Je třeba znát historii ženy a poukázat na to, že jsme to neměly v životě nikdy jednoduché. Naštěstí s přicházející dobou se vše mění a ženy mají stejná práva jako muži. Stále je to však žena, která přivádí na svět dítě a vychovává je.

Další velká kapitola se zabývá rodinou. Její funkčností, vznikem rodiny, rozdělení funkcí v rodině, ale bohužel i zánikem rodiny, což v současnosti není nemorální. V této kapitole je popsána zvlášť role otce a zvlášť role matky. Myslím si ale, že na výchově dítěte by se měli podílet oba rodiče dohromady. Otec i matka mají velký vliv na vývoj a výchovu dítěte a ten by se neměl v žádném případě podceňovat. Z části je zde také popsána mateřská a rodičovská dovolená, její výhody a finanční stránka.

V poslední velké kapitole v teoretické části se zabývám již zmíněnými mateřskými centry. Přibližuji zde jejich historii, s poukázáním na to, jak bylo obtížné vůbec taková centra založit. Zmíním se o úkolech mateřských center a co vše nabízejí maminkám na mateřské dovolené. Tím mám na mysli, jaké možnosti aktivit nabízejí pro matky a děti a jaké další služby mohou maminky v centrech využít. Pokusím se zde vysvětlit rozdíl mezi mateřským centrem a kluby matek či jinými centry pro rodinu a děti.

Na teoretickou navazuje část praktická. Zde je popsáno 5 mateřských center ve Zlínském kraji, která jsem měla možnost navštívit a poznat je. Byl vytvořen dotazník, který byl koncipován tak, aby byl srozumitelný pro maminky. Díky jeho zpracování a vyhodnocení bylo jasně vidět, jak jsou maminky spokojeny se škálou nabízených aktivit v mateřských centrech. Ukázalo se jaké jsou nejoblíbenější aktivity, které zde maminky provádí a vůbec jaké možnosti mateřská centra maminkám na mateřské dovolené nabízejí.

Jako zpětnou vazbu pro mateřská centra, která mi pomohla s vyplňováním dotazníků, je malá brožurka, kde se každé centrum může dočíst, jak si stojí s mírou spokojenosti svých návštěvnic. Mohou se navzájem dočíst o ostatních zkoumaných mateřských centrech pohledem nestranného pozorovatele. Tato brožura, by podle mého názoru, měla přispět ke zlepšení a k možné spolupráci mezi mateřskými centry navzájem.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 HISTORIE ŽENY

Jak už se učí děti na základních školách v hodinách dějepisu o vzniku světa, o postavení lidí ve společnosti, o říších, válkách, obvykle za vším stojí muž. Muž jako velitel, jako hlava rodiny, jako ten, který vládne všemu. I ženám. Ve středověku to začínalo patriarchátem, jako dominantním postavením muže ve společnosti, který vládl ženám. Ale nezapomeňme na to, že kdysi v minulosti existoval i matriarchát. Zde vládla žena a její postavení a role byla mnohdy silnější než patriarchát.

Matriarchát se od patriarchální společnosti velmi lišil, bylo to hlavně v postavení ženy a muže. Za hlavu rodiny se považovala žena – pramáti, což byla nejstarší žena v gentu. Gent byla strukturovaná sociální jednotka, kde hlavní postavení měla již zmiňovaná pramáti. Ovšem vznik matriarchální společnosti a její vývoj vedl k jejímu zániku. A tak vznikl patriarchát.¹

Když se přeneseme od starověku dál, nastává nám další období, které můžeme popsat jako žena ve středověku a v novověku. Vše začíná úpadkem Říma a šířením křesťanství. Zde je žena chápána jako bytost, která v sobě nese zlo a je považována za původkyni lidských hříchů. Za to v germánské společnosti je žena chápána jako dárkyně života a postupem času dostává podobné vlastnosti jako má muž. To se týkalo především bitev, kde se ženy zapojovaly a v bitvách se stávaly velmi krutými.²

V románském období se spíše jedná o ženu zbožnou, dobročinnou. Ve společnosti její sociální role vzrůstá a ženy se stávají zakladatelky klášterů, tzv. abatyše. Kláštery jsou v této době určeny jen ženám.

Jak doba plyne dál, přicházejí s ní i další období, jako je období gotické. Zde je třeba vystrihnout, že ideálem není žena jako manželka, ale pro muže je ideálem žena jako milenka, která je křehká a přecitlivělá a potřebuje chrabrou mužskou ruku, která ji uchrání. Po tomto „promiskuitním“ období přichází renesance, kdy žena konečně začíná získávat podobná

---

¹ <http://web.telecom.cz/cmincmin/matriarchat.htm>

² <http://femin.blog.cz/0808/zena-ve-stredoveku-a-novoveku>

práva jako má muž ve společnosti. Zakládají se první ženské spolky, které mají společné cíle, jako je umění, duchovno a krásno. I vzdělávání ženy se začíná vyvíjet.³

V dalších stoletích – 17. a 18. st. se emancipace ženy prohlubuje. V 19. století dochází k velkým změnám v roli žen. Ženy začínají za svá práva bojovat a nechtějí se nechat utlačovat muži. Zakládají se ženské spolky a vycházejí články a knihy jako jsou „Deklarace ženských práv“ a „Obrana ženských práv“. Za největší průkopnice v boji ženských práv je označována Francouzka Olympie de Gouges a také Britka Mary Wollstonecraftová. Přišla spousta reforem a v některých zemích se práva žen o trochu zlepšily. I přes to všechno se ženy začínají více vzdělávat, stávají se významnými podnikatelkami, obchodnicemi, malířkami, spisovatelkami. Řada z nich se věnuje politice a začínají pozitivně ovlivňovat voliče.

Ve dvacátém století emancipace žen doznává největšího vzrůstu. Ženy dostávají stejná práva volit jako muži, a toto právo je pouze omezeno věkem a duševní způsobilostí.⁴

Když shrneme vývoj ženských práv a postavení ve společnosti, musíme uznat, že ženy v dávných dobách to neměly vůbec jednoduché. Neměly žádná práva a byly společností utlačovány. Všechny zmínky o ženském postavení je brán pouze z pohledu žen ve vyšších společenských vrstvách. Nižší třídy byly tehdy nezajímavé, a proto se o životě žen v nich jen velmi málo dozvíme. Dá se však předpokládat, že na tom ženy z nižší sociální vrstvy nebyly o mnoho lépe než ženy s vyšším postavením.

S klidným srdcem ale můžeme říct, že doba je natolik již moderní, aby ženy měly stejná práva jako muži a sama o sobě žena byla brána jako součást společnosti. Vždyť žena - matka, je přece nejdůležitější součástí života dítěte. Bez žen by nebyl svět.

1.1 Žena v dnešní společnosti

V dnešní společnosti se ale o ženám nemluví jen jako o matkách, o zachovavatelkách rodu nebo o hospodyních. Dnešní doba nabízí ženám daleko větší možnosti. Můžeme pozorovat

---

³ <http://femin.blog.cz/0808/zena-ve-stredoveku-a-novoveku>

⁴ <http://web.telecom.cz/cmincmin/dvacate.htm>

úspěšné podnikatelky, advokátky, soudkyně, pedagožky, psychologičky a spoustu dalších profesí, kde se ženy vyrovnají mužům. A v mnoha případech je i předčí. Dnešní svět je pro ženy otevřenou branou se spoustou příležitostí.

Ženy si chtějí v životě také něco dokázat a nechtějí být po zbytek života odkázány na příjem partnera. Více studují a vzdělávají se. Chtějí se dobře uplatnit na trhu práce a chtějí získat i vyšší postavení ve společnosti.

V dnešní době je pro ženy hlavní rodina, ale než ji založí předchází tomu spousta faktorů. Z vlastní zkušenosti vím, že ženy si chtějí prvně vybudovat kariéru a být úspěšné, než vůbec začnou zakládat rodinu. Chtějí mít pro své děti vybudovaný dokonalý domov, kde se dítě bude cítit dobře a kde nebude strádat. Také výběr partnera je pro ženy velmi důležitý. Každá žena chce být milována a uctívána.

1.2 Žena jako partnerka

Výběr partnera je také neodmyslitelnou součástí v životě ženy. Správné rozhodnutí může ženu ovlivnit na celý zbytek života. Ženy si většinou vybírají partnery podle sympatií, vzhledu, inteligence a dokonce i podle finančního zajištění. Proces výběru je dlouhodobou záležitostí. Žena musí rozpoznat, zda muž, kterého si zvolila je ten pravý a jestli je i vhodný pro založení rodiny.

Ženy hledají muže, se kterými se budou cítit dobře, budou spokojené, budou mít společné zájmy i přátele, bude jim opětována láska a budou se cítit v bezpečí v přítomnosti vyvoleného partnera.

Dříve bylo nemorální, aby si žena vybírala partnera sama, buď jim byl již určen nebo sám muž žádal ženu o schůzku a byl to on, kdo se s ženami seznamoval. Dnešní doba je natolik moderní a pokročilá, že ženy nemají zábrany se s mužem seznámit samy a není to ani ve společnosti zavržováno.

Podle zkušeností mladých žen vím, že dnešní muži bývají spíše ostýchaví a stydliví a přejí si, aby první krok udělala vždy žena.

Součástí partnerského života je proces neustálého seznamování a poznávání druhé osoby. Jen málokdo může říct, že svého partnera dokonale zná. Žena si zkoumá muže z pohledu

jaký bude partner, zda se na něj může spolehnout, poté jaký bude manžel a hlavně jaký bude jako rodič – otec. To je pro ženu velice důležité. Potřebuje najít takového partnera, který ji podrží v každé situaci a dokáže se postarat o rodinu. Podpora při výchově dětí je nezbytnou součástí ze strany muže.

Dalším krokem od partnerství je manželství, které je následováno rodičovstvím.

1.3 Žena jako matka

Každá žena touží být v životě matkou. Rodičovství je ale odvážný krok, kterým se žena přesune do úplně jiného světa.

Mladé ženy se bezhlavě pouští do rodičovství a vůbec neví co to obnáší. Výsledkem toho může být, že dítě může nějak citově strádat a může být odstrkováno matkou. Mladá maminka totiž může dostat pocit, že si v životě ještě pořádně nic neužila a teď svého činu lituje.

Nesmíme však všechny mladé maminky podceňovat a jak se říká „házet do jednoho pytle“. Všechny mladé maminky nejsou stejné a dokáží se s výchovou dítěte vyrovnat a poradit si s ní bez problémů. Naproti tomu se dnes některé ženy hodně zabývají svou kariérou a fenoménem se stává být matkou až v pozdějším věku. Odhaduje se, že průměrný věk matek je mezi 25 až 30 lety. S přibývajícím věkem však stoupá riziko genetických vad dětí. Především se jedná o Downův syndrom. Proto je na každé mamince, aby si pořádně zvážila, kdy založí rodinu.

Žena jako matka má nespočetně moc úkolů, které musí zvládat při péči o dítě či děti. Nehledě na to, že se musí ještě starat o domácnost a partnera. Neexistuje vzor supermatky, ačkoli spousta žen po takovém titulu touží. Jsou schopny udělat pro dítě cokoli.

A co všechno musí matka zvládnout? Je to každodenní úklid, nákup, vaření, praní, žehlení. A to zdaleka není vše. Když už se tedy žena stane matkou, musí počítat s tím, že bude řešit situace, které by ji ani ve snu nenapadly, že se mohou stát. Dítě má velkou představivost a dokáže vymyslet najednou spoustu věcí, které nás matky, dohání k šílenství.

Není však nic krásnějšího než úsměv malého dítěte a když matka vidí, že je dítě šťastné a spokojené. To by měl být sen každé matky, mít spokojené dítě.

2 RODINA

Rodina je základním prvkem naší společnosti. Je charakterizována tím, že rodinu tvoří pár, tedy muž a žena a jejich děti. V minulosti to však bylo chápáno jinak. Ve středověku a starověku byla pod slovem rodina označována velká domácnost, kde spolu žilo společenstvo lidí a podřizovali se „hlavě rodiny“. Ve druhém slova smyslu byla jako rodina brána společnost lidí, kteří sice spolu nesdíleli jednu domácnost, ale jsou v pokrevním svazku.⁵

Rodina musí samozřejmě plnit určité funkce, aby mohla fungovat. Jsou to ty funkce, které dítěti zajišťují zdravý a přirozený vývoj. Rodina by měla být zabezpečena jak po finanční stránce tak po stránce emocionální. Dítě v rodině potřebuje mít zajištěno jídlo, spánek, zázemí, potřebuje mít pocit jistoty a bezpečí a v neposlední řadě je to také pocit štěstí.

Pro založení rodiny je nezbytné manželství. Tedy uzavření sňatku před státním orgánem nebo před orgánem státem registrované církve.⁶

Fenoménem dnešní doby se stává založení rodiny aniž by byl pár ve svazku manželském. Můžeme si toho všimnout u mladších párů, kteří nechtějí být k sobě tak moc vázáni, ale chtějí spolu jen žít, jak se říká „na hromádce“. Dnešní společnost již tohle akceptuje. Ale má to také samozřejmě i své nevýhody.

Partneři, kteří se rozhodnou založit rodinu, musí vědět, co všechno je pro vedení rodiny důležité a které věci jsou vždy na prvním místě. V rodině by měl panovat pocit jistoty a bezpečí, měla by zde být jasná a přímá komunikace, vzájemný respekt. Rodiče by měli mít rozděleny úlohy, které budou zajišťovat, tzn. tatínkové by se měli více podílet na domácích pracích a neměli by tento úkol přenechávat ženě, protože je to tak správně dáno společností. Měla by zde tedy být vzájemná spolupráce a respektování všech potřeb členů rodiny.

Samozřejmě to je příklad rodiny, která je plně funkční, ale jsou i typy rodin, ve kterých se vyskytují problémy a nejsou zde zajišťovány všechny funkce tak, jak by správně měly být. Většinou tyto problémy pramení z neshod partnerů – rodičů. To se poté jedná o rodinu klinickou, nebo-li nefunkční. Zde panují silné mocenské boje mezi rodiči, rodiče štvou děti

---

⁵ Možný, I. Moderní rodina. Brno: Nakladatelství Blok, 1990

⁶ <http://spcp.prf.cuni.cz/lex/94-63.htm>

proti sobě, v komunikaci se vyskytují problémy. Takový případ se ale dá řešit s pomocí odborníků. Jen rodiče musejí chtít si nechat pomoci a požádat o radu. Ovšem ne všechny problémy se dají řešit s odborníky a může nastat situace, kdy pro rodiče bude nejlepší rozvod. Rozvodem se myslí právní ukončení manželství a v dnešní době to není vůbec žádná novinka. Podle statistiky rozvodem končí 49% manželství, což je skoro polovina z uzavřených manželství a Česká republika patří mezi země s nadprůměrnou rozvodovostí.⁷

Důsledky rozvodu mají neblahý vliv na vývoj dítěte. Dítě ztrácí jednoho z rodičů a tím vznikají i negativní změny v postojích k rodičům. Samozřejmě jsou zde i ekonomické ztráty a dospělý ztrácí partnera. Na péči o dítě by se však stále měli podílet oba rodiče, i když to někdy není možné. Dítě tak může vyrůstat a zůstat v péči jednoho z rodičů, nebo je zde i možnost střídavé péče.

2.1 Role matky

Matka je nezbytnou součástí života dítěte. Být matkou znamená být neustále spojená s dítětem a vést ho ke správné výchově. Zajišťovat všechny potřebné funkce a umožnit dítěti správný vývoj. Vše začíná už v době těhotenství, kdy matka svým životním stylem může ovlivnit vývoj plodu a tak i vývoj dítěte. Během těhotenství by si měla žena uvědomit, že od narození svého dítěte bude pro něj nepostradatelnou. Měla by si zajišťovat výbavu pro miminko, připravit na změny svého partnera a okolí a po dobu těhotenství být v klidu a pohodě. Stres a jiné nepříznivé vlivy mohou plod výrazně ovlivnit.

Když už je miminko na světě, začíná pro ženu – nyní již matku, každodenní kolotoč činností, které se opakují stále dokola. Miminko potřebuje mít svou maminku neustále nablízku a potřebuje od ní získávat pocit jistoty a bezpečí. Vždyť právě ona mu může poskytnout a dát všechno, co právě potřebuje.

---

⁷ <http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/rozvodovost>

Narození dítěte je pro ženu velkým životním posunem. Bere na sebe veškerou odpovědnost za dítě a musí být neustále ve střehu pro případ nějakého úrazu. Role matky není vcelku nijak složitá, chce si na ni jen zvyknout a dělat vše tak, jak se má. Je jisté, že všechno hned novopečená maminka neví a neumí, ale od toho jsou zde odborníci, kteří vždy poradí a pomůžou. Žena se však nestává matkou při narození dítěte, ale v průběhu s jeho výchovou.⁸

Některé studie potvrzují, že narození dítěte může vést ke krizi. Mladá maminka zažívá šok, který může být způsoben porodem, strachem o špatnou péči, pocitem selhání. Může nastat tzv. poporodní stres, či laktační krize. Vše ale může maminka zvládnout, když se má na koho obrátit a bude mít oporu v partnerovi. Opět existuje řada odborníků, kteří mamince poskytnou ty správné rady.⁹

2.2 Role otce

Jak již bylo uvedeno výše v textu, matka zajišťuje pro dítě prvotní péči a plně se mu věnuje v oblasti správného vývoje. Je mu vždy na blízku a má za něj odpovědnost až do jeho plnoletosti. Nezbytnou roli však v životě dítěte má i otec. I když je z počátku velmi nejistý a většinou se manipulaci s dítětem vyhýbá. Otcové mají strach, aby svému malému potomkovi nějak neublížili svou „neohrabaností“. Proto většinou všechny úkony ponechávají matkám a jen přihlížejí. To se děje v prvním roce života dítěte. Od jednoho roku věku dítěte můžeme říct, že otcovská role nastupuje naplno. Dítě více vnímá a muži už se tak nebojí ho chytnout do náruče, hrát si s ním, nebo dokonce i přebalit.

Otcové jsou tu pro to, aby dítě vedli ke sportu, kultuře a podobným věcem bez ohledu na to, zda je to syn nebo dcera. Dítě potřebuje mít rozhled ve všech oblastech. Muž se tedy začíná podílet na péči o dítě. Není zde jen pro to, aby rodinu finančně zajišťoval a byl výhradně považován za hlavu rodiny, která vše řídí a o všem rozhoduje.

---

⁸ Klímová-Fügenerová, M. Malá rodinná škola Mateřství. Praha: ROH, 1969

⁹ <http://www.mineralfit.cz/rodina-clanek/poporodni-deprese-dite-prekazkou-129/#article-body>

Laicky řečeno, tatínkové jsou zde od toho, aby dítě rozmazlovali, hráli si s ním, dělali skopičiny a maminky mají zase za úkol dítě vést ke správné výchově.

Ovšem na výchově se musí podílet oba rodiče. Otec v rodině představuje jakousi autoritu, která má velký vliv na dítě. Možná je to dáno tím, že muži mají sílu v hlase a nebojí se dítě okřiknout když je neposedné a zlobí.

Otec pro dítě představuje vzor. Pro chlapce-syna je to vzor, ve kterém se dítě vidí, chce dosáhnout toho, čeho v životě dosáhl jeho otec, chce se mu podobat a být takový jaký je on. Pro dívku-dceru, otec představuje ideální vzor svého budoucího partnera. Dcery si totiž své partnery vybírají podle toho, jaký byl jejich otec.

Pokud se otec dokáže plně rozvinout v emocionální oblasti, jak už ke své manželce, tak i k dětem, dokážou se děti lépe od matky oddělit a vytvořit si svou vlastní identitu.¹⁰

2.2.1 Mateřská dovolená

Na mateřskou dovolenou nastupuje žena již na konci svého těhotenství. Je to zpravidla 6 týdnů před stanoveným termínem porodu, někdy to může být i dříve, ale ne však déle než 8 týdnů před stanoveným termínem porodu, které určil lékař. Žena má nárok na mateřskou dovolenou po dobu 28 týdnů, jedná-li se o narození jednoho dítěte. Při narození dvou a více dětí se mateřská dovolená prodlužuje na dobu 37 týdnů. Jako jednorázovou dávku si žena může uplatnit dávku státní sociální podpory porodné, což činí 13000 Kč na jedno dítě, na větší počet dětí se vždy částka jednou znásobí.¹¹

U mateřské dovolené je ve znění zákona další spousta výhod např. zkrácená mateřská dovolená z důvodu udržení si svého místa v zaměstnání z důvodu, že místo je velmi dobře placené a pomůže to po finanční stránce rodině.

Mateřskou dovolenou by si měla ale každá maminka plně užít. Při ní nejvíce poznává své děťátko, protože s ním tráví veškerý čas a navíc si doma odpočine od všedních dní v práci a nemusí se zatěžovat ještě zaměstnáním.

---

¹⁰ Cloud, H; Townsend, J. Prosím tě, mami... Praha: Návrat domů, 2000

¹¹ Burdová, E., Schmied, Z., Ženíšková, M. Těhotenství, mateřská a rodičovská dovolená. Praha: ASPI, 2008

2.2.2 Rodičovská dovolená

Výraz rodičovská dovolená se v dnešní době moc nepoužívá. Používá se termínu, že je maminka na mateřské dovolené. S rodičovskou dovolenou bývá spjat pojem rodičovský příspěvek. Ten se začíná vyplácet po mateřské dovolené, pokud si o něj rodiče požádají. Nárok má na něj ten z rodičů, který se celodenně stará o dítě, které je nejmladší v rodině. U dvou a více dětí se stanovuje jen jedno, na který bude příspěvek pobírán.

Rodičovský příspěvek se vyměřuje ve třech výměrách. Může to být zvýšený výměr, základní a snížený výměr. O tom, jak dlouho bude rodič pobírat rodičovský příspěvek rozhoduje sociální správa. Ve zvýšené výměře se jedná o částku 11400 Kč a rodič ji může pobírat do dvou let věku dítěte. Základní výměr je stanoven na částku 7600 Kč, kterou rodič pobírá do 21. měsíce věku dítěte, poté se mu částka snižuje. Ovšem požádá-li si rodič a splní všechny podmínky, může pobírat stejnou částku dál do tří let věku dítěte. Snížený výměr stanovuje částku 3800 Kč a poskytuje se od 22. měsíce věku dítěte do čtyř let.¹²

Rodičovská dovolená končí 3. rokem věku dítěte, ale může si ji prodloužit jako neplacené pracovní volno. To je v případě, že je rodič zaměstnán. Této žádosti musí vyhovět i zaměstnavatel a dohodnout se s rodičem na jakou dobu si vezme neplacené pracovní volno. Neplacené pracovní volno je dobrovolné a je pouze na zaměstnavateli zda tomu vyhoví či nikoli.

2.3 Role dítěte

Dítě má svou roli na začátku velice jednoduchou. Vše co potřebuje je mu plně poskytováno matkou. Nejdůležitější je pro něj spánek, dostatek jídla a pocit bezpečí. Svou roli ale umí hrát naplno. Dokáže se velmi hlasitě přihlásit, když se mu něco nelíbí, je nespokojený, je hladový nebo by chtěl jen pochovat. Takový je zatím jednoduchý život miminek, vše se jim dostane, všichni na něj dohlíží, má vše co si může přát. Milující rodiče.

---

¹² Burdová, E., Schmied, Z., Ženíšková, M. Těhotenství, mateřská a rodičovská dovolená. Praha: ASPI, 2008

Jak miminko roste, začíná se už učit novým věcem. Je to mimika obličejů, různé úchopy, převalování ze zádiček na břicho a naopak. Dítě je třeba ale hodně motivovat a stimulovat. Ne vše jde na poprvé a hlavně se to rychle zapomíná. Je třeba dítě chválit za jakýkoli výkon. Je pak jistější a zkouší nové věci stále znovu a znovu.

Když už je dítě větší, je pro něj velmi důležité, aby se mu někdo stále věnoval a učil ho novým věcem. Takové období bývá kolem jednoho roku. Dítě chce dělat vše co dělá dospělý. Je třeba je učit ze začátku jednodušším věcem a pak přicházet ke složitějším. Kolem roku a půl už děti dokážou lépe chápat co po nich dospělý požaduje a je velice důležité učit dítě správnému chování. Nesmíme dopustit, aby se rodiče stali otrokem svého dítěte. Dítě musí pochopit, že se některé věci nedělají a dělat nesmí. Sice je to velmi často s křikem a zuřivostí, ale rodič nesmí na tuhle hru dítěte přistoupit. Čím dříve dítě pochopí, kdo je doma pánem, tím lépe se rodiči povede vytvořit vztah s pevným vedením a důvěrou.¹³

Dítě než projde do dospělosti, musí projít několika obdobími. V každém tom období má nějaký svůj vzor, kterému se chce podobat. V první řadě jsou to samozřejmě vždy rodiče, pak učitelé, zpěváci, herci, apod. Výchova dítěte je velmi obtížná v určitých fázích. Je opravdu moc důležité podchytit správnou výchovu od raného věku a mít ty správné vzory, kterým se dítě učí.

2.4 Sourozenci

V rodině se nemusí vyskytovat jen jedno dítě, mohou to být dvě nebo tři, nebo více dětí. Jak ale nesou své postavení starší děti, když se jim narodí sourozenec a stane se středem pozornosti.

V každé rodině existuje sourozenecká rivalita. Dá se jí zabránit pouze tím, že rodiče budou mít jen jedno dítě a tak předejdou žárlivosti, hněvu a šarvátkám.¹⁴

---

¹³ Dobson, J. Rodičovství chce odvahy. Praha: Návrat domů, 1995

¹⁴ Lansky, V. Ahoj mami, ahoj tati. Frýdek-Místek: Alpress, 2000

Samozřejmě rozporům mezi dětmi se dá předcházet i jinak. Je to správnou výchovou, vedením k úctě druhým a pomoc dětem při začleňování do společnosti. Starší sourozenec by měl hrát roli toho moudřejšího a měl by mladšímu dítěti ustoupit. Měl by pro mladšího sourozence být vzorem a jít mu příkladem. Tím pomáhá hlavně i rodičům, kteří by jinak museli řešit každodenní hádky a nesrovnalosti.

Starší dítě by se mělo rodičům pomáhat s výchovou a péčí o mladšího sourozence, tím se hodně učí a stává se také samostatnější a zodpovědnější. Ve starším dítěti by to mělo vyvolat pocit, že je také velmi důležitý a bez jeho pomoci by se rodiče neobešli.

3 VZNIK A HISTORIE MATEŘSKÝCH CENTER V ČESKÉ REPUBLICCE

Roku 1990 přišla do České republiky první zmínka o existenci mateřských centrech v Německu. Následujícího roku se zakladatelka 1. mateřského centra u nás, Rut Kolínská, Hana Jiříčková, Ludmila Kirschnerová, rozhodly jet podívat na mateřské centrum v Mnichově. Zde se jich ujala Monika Jaeckl. Těmto ženám byly poskytnuty informace o mateřských centrech v Německu a měly možnost je navštívit. Z exkurze se rozvinula myšlenka na založení mateřských center i v České republice.

V roce 1992 se podařilo založit 1. mateřské centrum i u nás. Zakladatelkou je již zmiňovaná Rut Kolínská. Centrum vzniklo v budově YMCA v přízemní místnosti. V dubnu téhož roku začalo centrum navštěvovat pár maminek s dětmi. Přízemní místnost v budově YMCA mělo velkou výkladní skříň a díky tomu se centrum začalo plnit lidmi ještě dříve než zpráva o centru proběhla tiskem.¹⁵

Stručná data při průběhu vzniku MC v České republice:

1990 - První informace o mateřských centrech v Německu

1991 - Exkurze Pražských matek do Mnichova, následně 1. seminář o zakládání MC

1992 - Vznik 1. MC v České republice v YMCA Praha

1993 - Účast na spolkovém kongresu MC v Mnichově

1995 - 2. seminář "Jak začít?"

1996 - Setkání zástupců MC na Toulcově dvoře v Praze , Účast na spolkovém kongresu MC ve Stuttgartu

1997 - 1. Kongres MC v ČR

1998 - 3. seminář "Jak začít?"

1999 - 4. seminář "Jak začít?", zájezd českých MC do Stuttgartu

---

¹⁵ Kolínská, R. Mateřská centra. Praha: Pražské matky, 1995

2000 - účast na EXPO 2000

2001 - 5. seminář Jak začít

2002 - Beseda u kulatého stolu na téma "MC jako fenomén občanské společnosti" u příležitosti oslav 10. výročí založení 1. MC v ČR, založení Sítě mateřských center v ČR jako samostatného občanského sdružení

2004 - Předávání certifikátu Společnost přátelská rodině členským mateřským centrům

2005 - Ke dni 31. 12. 2005 - Sít' MC v ČR sdružuje 119 MC

2006 - Předávání certifikátu Společnost přátelská rodině členským mateřským centrům (novým členům od r. 2004) a organizacím přátelským k rodinám z celé České republiky, ke dni 11. 11. 2006 - Sít' MC v ČR sdružuje 188 MC¹⁶

3.1 Sít' mateřských center

Jak jsem již zmínila v předchozí kapitole, historií mateřských center předcházelo zdlouhavé období. První zmínka přišla z Německa v roce 1990 a první centrum u nás bylo založeno o dva roky později. V roce 2001 vznikla i tzv. Sít' mateřských center, která sdružuje jednotlivá mateřská centra po celé České republice. Pro Sít' mateřských center je charakteristické:

- pomáhat vzniku nových mateřských center
- poskytovat podporu a metodické vedení
- vytvářet prostor pro vzájemnou spolupráci a výměnu zkušeností
- koordinovat společné projekty
- členem se může stát každé mateřské centrum (na právní subjektivitě ani názvu nezáleží), které je otevřené a dostupné všem sociálním skupinám bez ohledu na původ a rasu.
- nabízet široké veřejnosti informace o mateřských centrech i o činnosti Sítě MC¹⁷

---

¹⁶ <http://www.materska-centra.cz/sit-mc-v-cr/historie-site-mc-v-cr/>

¹⁷ <http://www.materska-centra.cz/cs/>

Mezi úkoly sítě mateřských center patří:

- posilovat hodnoty rodiny, úlohy rodičů a mateřské role ženy ve společnosti
- podporovat právní ochranu rodiny, mateřství a rovných příležitostí mužů a žen
- koordinace mateřských center v České republice
- podpora a metodické vedení nově vznikajících MC
- konzultace a poradenství pro již fungující centra
- rozšiřování povědomí veřejnosti o MC
- spolupráce se státními i nestátními organizacemi
- spolupráce s partnerskými organizacemi v zahraničí
- spolupráce s médii
- reprezentace MC navenek v ČR i zahraničí
- dokumentace společných akcí a vedení archivu o činnosti jednotlivých MC
- pořádání seminářů, konferencí, kongresů s tematikou MC
- pořádání celorepublikových akcí¹⁸

Mateřská centra většinou zakládají matky na mateřské dovolené. Stávají se tak jejich zřizovatelem, podílejí se na jejich samosprávě a vymýšlejí programy pro matky s dětmi na mateřské dovolené. Mateřská centra nabízejí poradenství, pomoc svépomocí, naslouchání, výměnu zkušeností, apod.¹⁹

V mateřských centrech jsou vítány matky s dětmi, které chtějí vyjít z každodenní izolace a chtějí najít přátele s podobně starými dětmi. Mateřské centrum není nijak omezeno návštěvníkům, může jej navštívit každý bez ohledu na vyznání, barvu kůže, pohlaví, ...

Tyto centra vznikají dobrovolnou činností a každé centrum je jiné. Liší se od sebe svými programy, kurzy, ...

---

¹⁸ <http://www.materska-centra.cz/sit-mc-v-cr/ukoly-site-mc-v-cr/>

¹⁹ <http://www.materska-centra.cz/sit-mc-v-cr/co-jsou-mc/>

3.2 Co mateřská centra nabízejí maminkám na mateřské dovolené

V předchozí kapitole je zmíněno, že každé mateřské centrum je jiné a navzájem se od sebe hodně liší. Mateřské centrum má hlavně mamince pomoci vyjít z každodenní izolace, kterou je obklopena na mateřské dovolené.

Navazování nových kontaktů, výměna zkušeností, pomoc odborníků, to vše mateřská centra nabízejí, a to je jen malý výčet služeb či aktivit, jenž jsou zde poskytovány. Centra poskytují maminkám prostor pro své děti, kde si mohou hrát s ostatními dětmi a učit se novým věcem, důležitá je právě integrace. Každá maminka však nese sama odpovědnost za své dítě a pokud není na nějakém kurzu, kdy je hlídání zajištěno, musí dávat pozor ona sama.

Možnosti aktivit jsou opravdu v každém centru velkolepé a odlišné od sebe. Nejznámější službou, které MC nabízejí je tzv. volná herna, kde si děti hrají, neomezuje je žádný daný program, dělají si vše tak jak chtějí oni sami. Pro děti jsou odlišné možnosti aktivit tak pro jejich rodiče. Děti mohou navštěvovat různé kroužky, tanečky a cvičení, která jsou úměrná jejich věku a které centra nabízejí. Mateřské centrum může navštěvovat dítě již od kojenického věku, takže možnost různých cvičení je tu obrovská. Jsou zde také specifické aktivity pro děti, jako jsou různé hry, jak sportovní, dobrodružné, přírodovědné, také jsou zde také možnosti pro kreativní činnost. Centra pro děti a jejich rodiče nabízejí tvořivé aktivity, kde si dítě zlepšuje svou motoriku a rodič se alespoň něčemu přiučí. Některé centra nabízejí i možnost plavání pro děti a snaží se zde i integrovat děti postižené. Centra nabízejí ovšem pro děti daleko více aktivit. Mezi ty, kde se děti mohou učit můžeme zařadit angličtinu pro děti, hru na nástroj nebo tanečky. Maminka si pro své dítě může zvolit jakoukoli aktivitu, aby bylo spokojené a zabavené.

To byl malý výčet aktivit, které jsou nabízeny dětem. Pro maminky jsou některé aktivity odlišné. Důležité je, aby se maminka v mateřském centru cítila dobře a měla pocit, že zde patří. Mateřské centrum je otevřené pro kohokoli a důležitým faktorem je zde pocit jistoty, spokojenosti. Maminky se do MC potom velmi rády vracejí a přivádějí sem další a další maminky.

Pro rodiče mateřská centra nabízejí tyto aktivity: jsou to většinou vzdělávací kurzy, aby se maminka mohla vrátit zpět do zaměstnání nebo popřípadě najít nějakou novou lepší práci. Do vzdělávacích kurzů můžeme zařadit kurz angličtiny či němčiny a kurzy práce na PC a

práci s internetem. Dalšími takovými aktivitami, kterými se centra zabývají jsou různé besedy a kurzy. Jejich témata jsou voleny maminkami, neboť právě ony nejvíc vědí, co je zajímavá a o čem se chtějí dozvědět více informací. Jsou to besedy týkající se běžných věcí v životě, ovšem pro maminky velmi důležité. Maminkám jsou také nabízeny jako další služby možnosti konzultace s odborníky. Mohou to být psychologové, logopedové, sociální pracovníci či lékaři. Záleží na problému, který klienta chce prokonzultovat. Tyto služby by se měly objevovat v každém centru.

Jako nadstandartní služby, které se vyskytují v některých centrech jsou možnosti masáží, kadeřnic, kosmetiček, obědů apod. Nemyslím si, že tyto služby by mělo mateřské centrum nabízet. Jsou to služby, které se netýkají hlavních cílů a poslání mateřských center. Netvrdím ovšem, že tyto služby nabízejí všechna mateřská centra, ale vyskytnou se i výjimky, kde se tyto služby objevují.

Jako služby či aktivity v mateřských centrech by měly maminky hlavně považovat ty, které nejvíce podporují vývoj a správnou výchovu dítěte. Díky těmto aktivitám maminky mohou rozvíjet své děti. I pouhou hrou se dítě učí.

Myslím, že je pro maminky na mateřské dovolené velkým přínosem zřízení mateřských center a mohou svůj volný čas zde velmi dobře využít.

3.3 Centra, která nespádají do Sítě mateřských center

Ne všechna mateřská centra, která jsou u nás založena spadají do celorepublikové Sítě mateřských center. Může se jednat o kluby matek, o centra pro rodinu, ale i o jiná centra, kde maminky mohou trávit svůj volný čas. Maminky si velmi často pletou mateřská centra a kluby matek. Činnosti jsou zde v podstatě stejné, ale jinak je to s ceníky služeb. V ostatních klubech či centrech jsou všechny služby placené. V některých jde převážně jen o hlídání dětí, kdy si maminka potřebuje vyřídit různé záležitosti nebo se v dnešní době stalo velkým hitem zakládat kavárničky pro maminky s dětmi, kde si děti mohou hrát a maminky sedí u kávy a pozorují je. Tohle si maminky opravdu velmi pletou.

Ve Zlínském kraji tento styl také pokročil. Jsou zde zakládány centra pro rodinu, ale po příchodu zjistíme, že se jedná jen o rodinnou kavárničku se spoustou hraček pro děti.

Nejsou to samozřejmě jen kavárničky, co jsou zde zakládány, ale fungují zde již zmíněné Kluby matek, centra pro rodinu a mateřská centra, která nespádají do hlavní sítě MC.

Záleží samozřejmě na mamince, jestli se rozhodne navštívit mateřské centrum, kde je jí věnována pozornost a rady odborníků či zda navštíví pouze nějakou dětskou kavárničku, kde si s maminkami mohou popovídat.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 VYBRANÁ MATEŘSKÁ CENTRA VE ZLÍNSKÉM KRAJI

Pro praktickou část jsem vybrala 5 mateřských center ve Zlínském kraji. Centra jsem několikrát navštívila a kromě dotazníkového výzkumu jsem mohla i pozorovat, jak to v centrech chodí, kolik maminek vybraná mateřská centra navštěvuje, jaký chystají pro maminky program a byla jsem seznámena s chodem v centrech.

V podkapitolách je každé centrum popsáno zvlášť. Jsou to tato centra: Rodinné a mateřské centrum Baby Domino v Otrokovicích, Mateřské centrum Emcéčko ve Valašském Meziříčí, Mateřské centrum Klubíčko v Kroměříži, Mateřské centrum Kolovrátek v Rožnově pod Radhoštěm a Rodinné a mateřské centrum Sluníčko ve Vsetíně.

4.1 Rodinné a mateřské centrum Baby Domino

Rodinné a mateřské centrum Baby Domino má své sídlo v Otrokovicích. Ovšem je to jedno z center, které spadá pod velké centrum Domino ve Zlíně. Svě další pobočky má v Uherském Hradišti, v Morkovicích-Slížanech a ve Chvalčově.

Mně se naskytla možnost navštívit mateřské centrum v Otrokovicích. Vzniklo v roce 2004 a je určeno pro maminky či tatínky na mateřské dovolené a pro nastávající maminky. Zřizovatelem je občanské sdružení Domino a odpovědnou vedoucí v Baby Dominu Otrokovice je Bc. Vendula Kunderová.

Centrum si své činnosti rozděluje na aktivity pro maminky s dětmi, na aktivity pro maminky a na aktivity určené jen pro děti. Mezi aktivity pro maminky s dětmi patří Klubíčko, což je cvičení pro děti od jednoho roku, volná herna a pravidelná týdenní aktivita povídám, povídám pohádku. Pro děti samotné jsou zde vedeny taneční kroužky, tvořivé kroužky, hlídání dětí, apod.

Maminky zde mají možnost konzultací s odborníky, workshopy, nově se zde zavedlo bezplatné připojení na internet a pro nastávající maminky je zde kurz pro těhotné pod vedením odborníka.²⁰

---

²⁰ <http://www.domino-zlin.cz/?page=materske-centrum-otrokovice>

Centrum je vybaveno hernou a místnostmi, kde pro děti probíhá cvičení či jiné pohybové aktivity. Děti zde mají také stoly se židličkami, jako takovou malou jídelnu a pro maminky je zde možnost nechat si uvařit od pracovníků mateřského centra kávu nebo čaj. Je zde také přebalovací koutek se sociálním zařízením.

Provozní doba mateřského centra se trochu pozměnila a mateřské centrum svou provozní dobu upravilo i na odpolední hodiny, kdy rodiče nejčastěji využívají volnou hernu.

Centrum je v areálu mateřské školy a prostředí je zde velmi příjemné.

4.2 Mateřské centrum Emcéčko

Mateřské centrum Emcéčko se nachází ve Valašském Meziříčí. Svou činnost zahájilo v roce 2000 a svým postavením zaujalo místo mezi významnými neziskovými organizacemi ve Valašském Meziříčí. Toto centrum je výhradně určeno pro nastávající maminky, pro rodiče s dětmi na mateřské dovolené a dokonce i pro rodiče jenž pečují o zdravotně postižené děti. Zřizovatelem a provozovatelem je Občanské sdružení Mateřské centrum Valašské Meziříčí. Jednatelkou je Silvie Malíková.

Mateřské centrum nabízí pro rodiče s dětmi spoustu možností. Seznámení se s ostatními rodiči a navázání nových kontaktů. Hernu pro děti, kde si mohou hrát a vytvářet tak pro ně nové sociální kontakty. Centrum dále nabízí pro rodiče odbornou literaturu, pro děti dětskou literaturu. Je zde možnost navštěvovat odborné semináře a besedy. Nově v centru vznikla angličtina pro rodiče a kurz práce na pc.

Centrum samozřejmě zajišťuje oddělenou hernu od jídelního koutu, kde si mohou rodiče posedět, nakrmit své děti, apod. Je zde také kuchyňka, která je velmi nezbytná. Samozřejměostí centra je dětská postýlka, ohrádka a přebalovací pult.²¹

Mateřské centrum v tomto roce začíná rozjíždět spoustu nových projektů a programů pro rodiče s dětmi. Zajímavostí je, že centrum spolupracuje i se seniory, pro které připravilo kurz keramiky a tvořivé dílny.

---

²¹ <http://www.emcecko.estranky.cz/stranka/o-nas>

Provozní doba centra je uzpůsobena rodičům a dětem tak, aby jim to vyhovovalo. Začíná se ráno, většinou od devíti hodin, do odpoledne, což je do jedné hodiny. To většina maminek s dětmi odchází domů, aby je uložila ke spánku. Odpolední program je koncipován tak, aby si na své přišli i rodiče. Je pro ně zajištěno cvičení, tvořivé programy, podle zájmu i možnost kadeřnických služeb. Hlídnání dětí je zde zajištěno podle domluvy.

Centrum patří do celorepublikové sítě mateřských center. Realizuje spoustu projektů a kampaní. Mezi nejznámější patří: Táta dneska frčí.

4.3 Mateřské centrum Klubíčko

Mateřské centrum Klubíčko má své sídlo v Kroměříži. Svou činnost zahájilo v roce 2002. Je určeno pro nastávající maminky, rodiče i prarodiče, kteří chtějí svůj volný čas s dětmi nějak využít a nechtějí ho jen trávit doma. Od roku 2002 výrazně vzrostl počet návštěvníků v centru. Podle výroční zprávy to v roce 2007 bylo 7708 příchozích klientů, to je průměrně za den 35 návštěvníků. Centrum má opravdu velkou návštěvnost z řad rodičů s dětmi. Provozovatelem je občanské sdružení Mateřské centrum Klubíčko, jehož předsedkyní je Ing. Marcela Bradová.

Klubíčko je vybaveno spoustou hraček pro děti, které mohou využít ve velké herně. Ta je spojena s jídelním koutem. Je zde velká umývárna pro děti, volná místnost pro případné kurzy a kuchyňka, kde si maminky mohou uvařit kávu nebo ohřát dětem oběd.

Mateřské centrum je také určeno dětem, které potřebují speciální pomoc. Program „želvičky“ to plně zajišťuje. Díky finanční podpoře centrum mohlo zakoupit speciální pomůcky a tak se dětem lépe věnovat a pomáhat jim. Program „želvičky“ však není jediným programem, který centrum nabízí.

Nově se zde objevila aktivita vaničkování, která je určena pro děti od 6 týdnů věku. Pomáhá dětem ke správnému psychomotorickému vývoji a posiluje imunitní systém.²²

Centrum nabízí nespočet aktivit pro rodiče a jejich děti. Patří mezi ně cvičení pro děti, angličtina pro děti i pro rodiče, hlídání dětí, tanečky, ekohrátky, klub miminek a klub dvojčat,

---

²² <http://klubickokm.cz/index.php?stranka=vanickovani>

balónkování – což je cvičení s míči a učení základů sportovních činností, dále to jsou masáže pro miminka a děti, a spousta dalších. Patří sem samozřejmě i různé besedy a kurzy se zajímavými tématy.

Provozní dobu má mateřské centrum opět uzpůsobeno potřebám rodičů s dětmi. Je zde ale otevřeno jak dopoledne tak i odpoledne do večerních hodin. Centrum v Kroměříži je velmi oblíbené a stalo se jeho nezbytnou součástí.

Centrum také spadá do Sítě mateřských center v České republice.

4.4 Mateřské centrum Kolovrátek

Mateřské centrum Kolovrátek se nachází v Rožnově pod Radhoštěm. Svou činnost zahájilo teprve nedávno a dalo by se říct, že se v síti mateřských center začíná teprve ořukávat. Než mateřské centrum vzniklo, předcházelo setkávání maminek jen občasné scházení u některé doma. To ale bohužel nebylo časem únosné a potřebovali se najít prostory, kde by se maminky s dětmi mohly scházet. Grant na udělení činnosti mateřského centra byl ovšem zamítnut a tak se maminky scházely v parku. V roce 2007 se Kolovrátku naskytl možnost scházet se v sále střediska volného času. Sem poté začíná chodit více maminek s dětmi a zavítají sem i tatínkové.²³

V roce 2008 se mateřské centrum Kolovrátek přesouvá do místností základní školy v Rožnově pod Radhoštěm a zahajuje oficiálně svou činnost. Zřizovatelem je Waldorfská iniciativa Valašska o.s. Provozovatelkou centra je paní Iveta Dolečková. Je to zatím jediná pracovnice centra, která dohlíží na provoz a činnost centra.

Centrum se zatím vybavuje nejrůznějšími pomůcky, ale maminky s dětmi už přichází a pomáhají tak provozu. Děti zde mají velkou hernu a jídelní kout. Od 1. dubna 2009 se v mateřském centru začíná rozjíždět program na každý den zvlášť.

Jako pomůcky a hračky pro děti centrum používá výhradně přírodní materiál, což jsou jen dřevěné hračky a batikované šátky.

---

²³ <http://www.mckolovratek.estranky.cz/clanky/historie/2007>

4.5 Rodinné a mateřské centrum Sluníčko

Rodinné a mateřské centrum Sluníčko má své sídlo ve Vsetíně. Svou činnost zahájilo v roce 2001. Centrum je zaměřeno především na rodiny s malými dětmi do šesti let. Zřizovatelem a provozovatelem je Rodinné a mateřské centrum Sluníčko Vsetín, občanské sdružení. Jednatelkou je paní Pavla Fojtíková, která je i místopředsedkyní.

Jejich hlavním cílem je, aby se centrum stalo kontaktním místem pro rodiče s dětmi, kteří se navzájem obohacují zkušenostmi, získávají potřebné rady do budoucna a rodiče měli možnost se na ně obrátit v případě pomoci.²⁴

Centrum nabízí rodičům na mateřské dovolené spoustu aktivit a služeb, které mohou plně využít. Jsou to aktivity jak výhradně pro děti, tak některé výhradně pro rodiče, aby si také mohli na chvíli oddechnout. U vybraných služeb mají rodiče možnost hlídání dětí, na dobu než daná služba, přednáška či kurz skončí. Pro rodiče jsou zde nabízeny služby jako: výuka cizích jazyků, motivační kurzy, práce na pc s internetem, kurzy manuální zručnosti, individuální poradenství. Mezi poradenství se může zařadit logopedická péče, psychologická péče, kurzy s porodní asistentkou a předporodní kurz.

Jsou zde ovšem nabízeny i takové služby, jako je kadeřnictví, kosmetika, manikúra nebo masáže – tyto služby by se daly nazvat jako nadstandartní.

Pro děti je zde velká herna, která se může pochlubit s velkým množstvím hraček. Je zde oddělena kuchyňka, umývárna a šatna. Pro tvůrčí činnosti je zde také koutek.

Centrum je vybaveno knihovničkou, kde můžeme najít jak odbornou literaturu, tak i literaturu pro děti.

Rodinné a mateřské centrum Sluníčko má na každý den jiný program, který vytvářejí pracovníce centra. Je zde hodně aktivit i pro děti. Můžeme zde zařadit: kurz keramiky, cvičení s dětmi, tanečky, tvořivé dny a další.

Centrum mohou navštěvovat maminky i s těmi nejmenšími dětmi. Je zde pro ně připravena postýlka i přebalovací pult.

---

²⁴ <http://www.slunicko-vsetin.cz/node/98>

5 MATEŘSKÉ CENTRUM JAKO JEDNA Z MOŽNOSTÍ AKTIVACE ŽEN NA MATEŘSKÉ DOVOLENÉ

Výzkumná část mé práce je zaměřena na maminky na mateřské dovolené, které nechtějí být neustále doma v izolaci, ale chtějí trávit svůj čas s dětmi v mateřských centrech, kde mohou poznat nové lidi, maminky, přiučit se, získat zkušenosti a pro své děti získat kamarády ve stejném věku. Vypravila jsem se do 5 mateřských center ve Zlínském kraji, kde jsem formou dotazníků zjišťovala, jak jsou maminky spokojené s nabídkou služeb a aktivit. Byla to tato centra: Rodinné a mateřské centrum Baby Domino v Otrokovicích, Mateřské centrum Emcéčko ve Valašském Meziříčí, Mateřské centrum Klubíčko v Kroměříži, Mateřské centrum Kolovrátek v Rožnově pod Radhoštěm a Rodinné a mateřské centrum Sluníčko ve Vsetíně. V této části budu předkládat výsledky údajů, které jsem zjistila.

5.1 Průběh výzkumu

V podkapitolách je uveden postup mého výzkumu. Jedná se o cíle výzkumu, druh výzkumu, výzkumný problém, metody výzkumu a výzkumného vzorku.

5.1.1 Cíl výzkumu

Cílem mého výzkumu je hlavně zjistit, jak maminky na mateřské dovolené využívají nabídek aktivit ve vybraných mateřských centrech, co by chtěly do budoucna vylepšit v mateřských centrech a vyhodnocením výzkumu zjistit zejména názory respondentek z vybraných mateřských center.

5.1.2 Výzkumný problém

Jako výzkumný problém jsem zvolila otázku: jaké jsou možnosti aktivit v mateřských centrech nabízeny matkám na mateřské dovolené. Výhradně zaměřeno na Zlínský kraj.

5.1.3 Druh výzkumu

Pro praktickou část mé práce jsem se rozhodla zvolit kvantitativní výzkum. Výzkumem jsem chtěla zjistit, jaké jsou možnosti nabízených aktivit v mateřských centrech maminkám na mateřské dovolené.

5.1.4 Výzkumný vzorek

Jelikož jsem dotazník předkládala ve vybraných mateřských centrech ve Zlínském kraji, které souhlasily se spoluprací, mám dostupný výběrový soubor. Jako výzkumný vzorek jsem použila 100 respondentek-maminek, která navštěvují vybraná mateřská centra ve Zlínském kraji.

5.1.5 Metoda výzkumu

Jako metodu výzkumu jsem si zvolila dotazník, který obsahoval 24 otázek a byl rozdělen do skupin. Dotazník obsahoval otevřené, polootevřené i uzavřené otázky a byl zcela anonymní.

6 ANALÝZA DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ

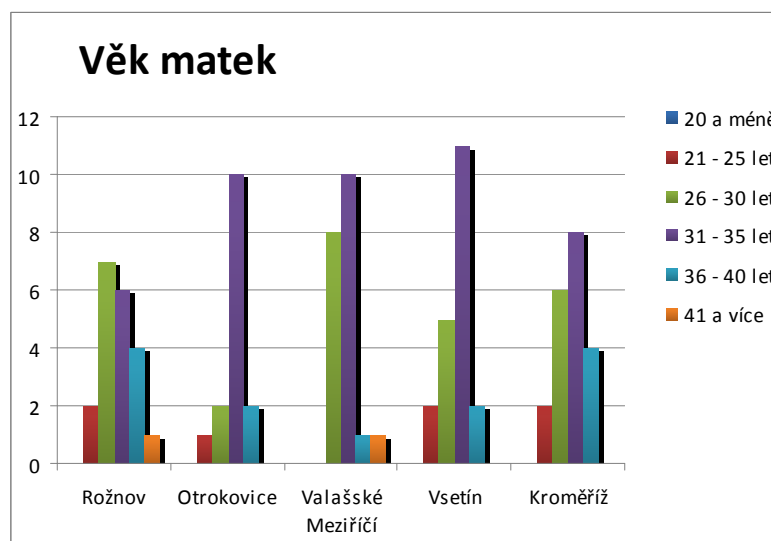
Náplní této kapitoly je grafické a tabelární zpracování dat získaných na základě dotazníkového šetření.

Metodika zpracování těchto dat vycházela z popisu uvedeného v kap. 5.

Předloženo bylo 100 dotazníků, vráceno pouze 95.

6.1 Identifikační otázky

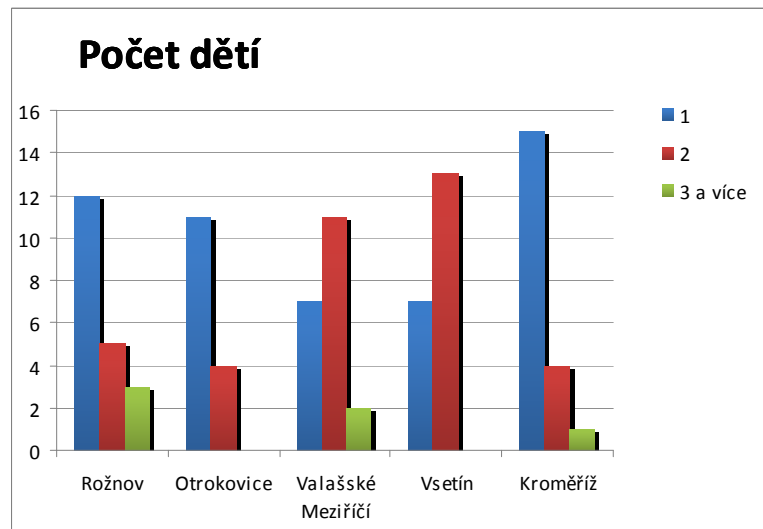
Z grafu na obrázku číslo 1 vyplývá, jaká věková skupina respondentek navštěvuje vybraná mateřská centra ve Zlínském kraji. Kategorie 20 a méně let se ve výběrovém souboru nevykytovala ani jednou a kategorie 41 a více jen ojedinele. V mateřském centru Kolovrátek v Rožnově p. Radhoštěm se vyskytuje zastoupení všech věkových kategorií vyjma kategorie 20 a méně. U ostatních mateřských center převažuje zastoupení středních věkových kategorií – tedy agregovaných intervalů 26-35 let. Různorodost návštěvnic MC dle věku je tedy nejmarkantnější u MC Rožnov pod Radhoštěm.

Obr. 1 Věková skupina respondentek

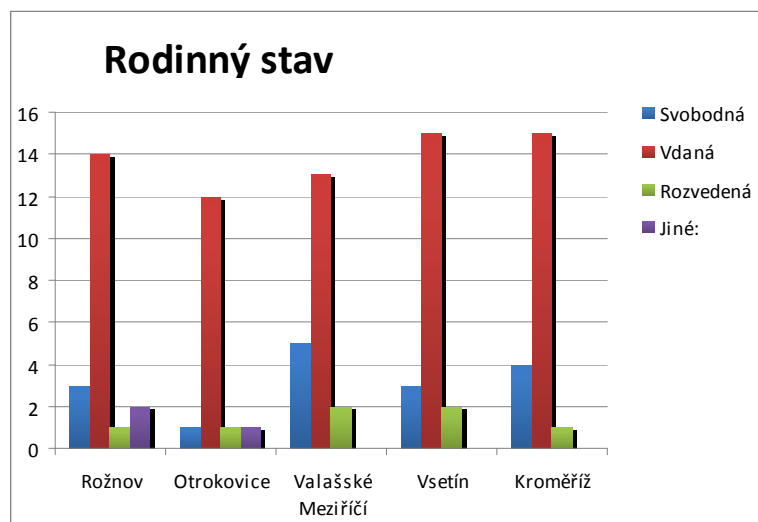
Následující graf znázorňuje, jaká je nynější situace v České republice. Moderním trendem je mít jen jedno dítě, ale ve vyšším věku. Na grafu lze vyčíst, že u respondentek převládá mít jen jedno dítě. U Valašského Meziříčí a Vsetína je to ovšem naopak. Zde centrum na-

vštěvují maminky, u kterých převládá, že mají děti dvě. Objevuje se zde i větší početnost dětí, ta však není zastoupena v takové míře jako ostatní.

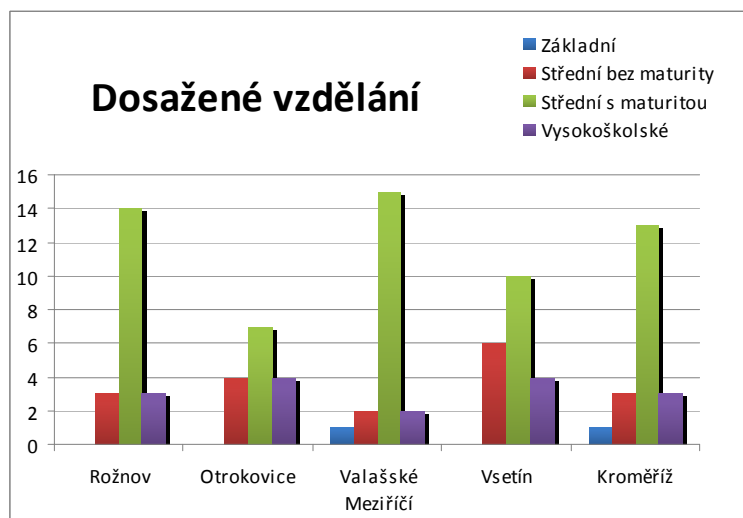
Obr. 2 Počet dětí

Většina respondentek, odpovídající na tuhle otázku uvedla, že jsou vdané. V malé míře se objevuje, že jsou maminky svobodné či rozvedené. U tří maminek, které uvedly, že jejich rodinný stav je jiný, než je uvedeno v možnostech, uváděly, že žijí s přítelem, ale chtějí být svobodné a u jedné respondentky se objevil status druh-družka.

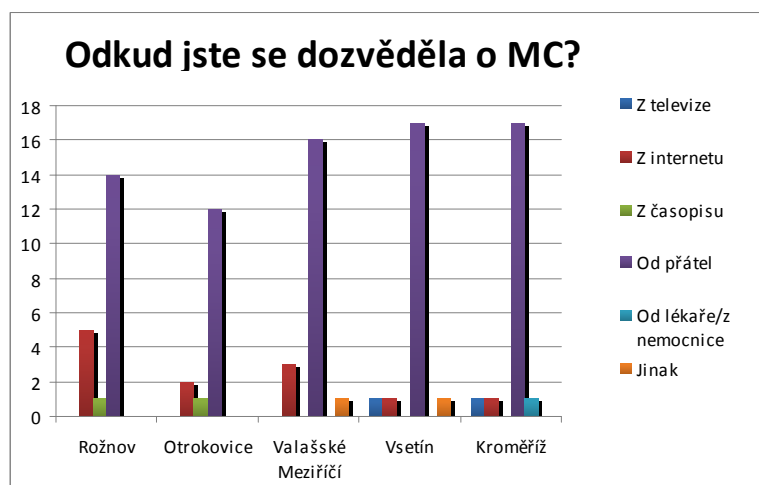
Obr. 3 Rodinný stav

U kvality vzdělání můžeme pozorovat, že jsou zde zastoupeny všechny možné stupně vzdělání. V malé míře se jedná o základní vzdělání, poté z části vzdělání střední bez maturity a v nejvyšší řadě je zastoupeno vzdělání střední s maturitou. Objevuje se zde i vysokoškolské vzdělání, což je dnes skoro neodmyslitelnou součástí na trhu práce.

Obr. 4 Vzdělání

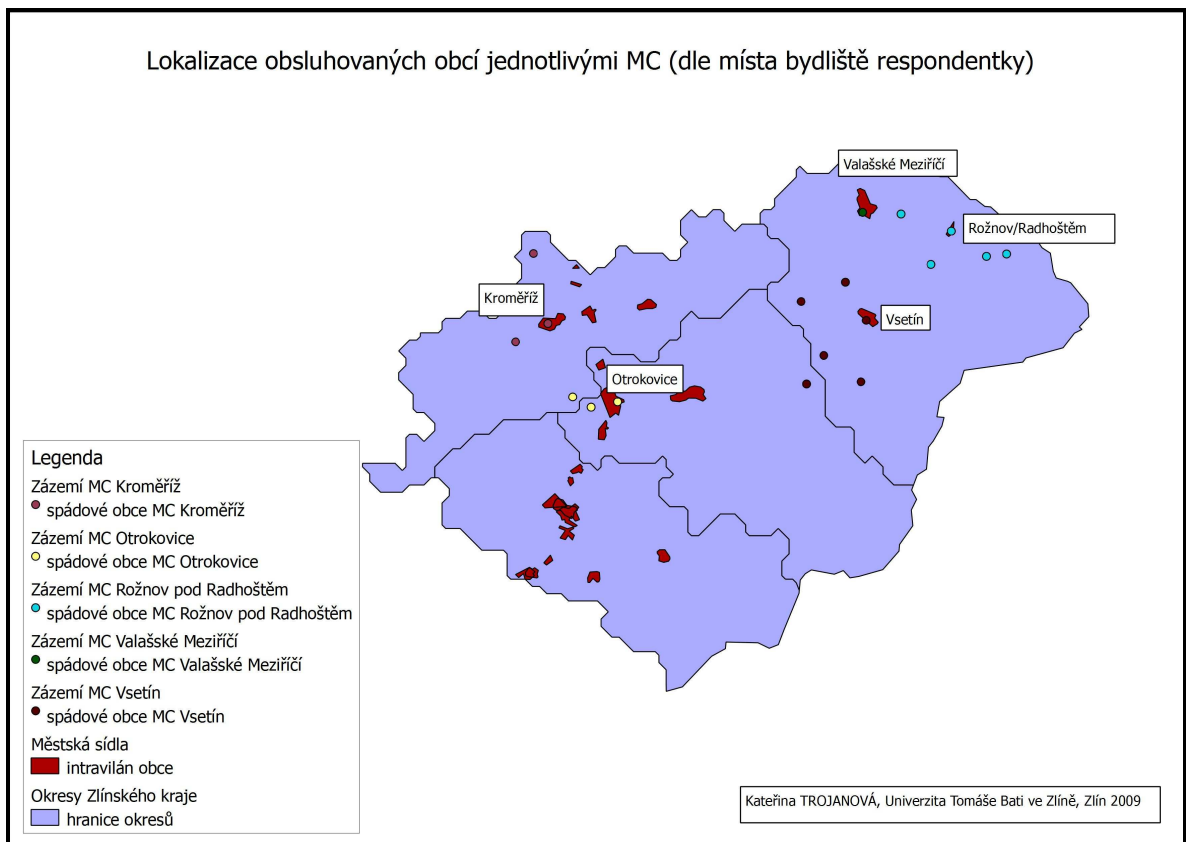
Informovanost o mateřských centrech je poměrně hodně malá z médií. Většina respondentek uvedla, že se o mateřském centru dozvěděla od přátel či známých. Jen malá většina uvedla, že znají mateřské centrum z internetu a díky této informovanosti začali centrum navštěvovat. Možnost od lékaře či z nemocnice je také poměrně málo zastoupena. Myslím, že by bylo lepší, kdyby maminky o mateřských centrech informovali již odborníci.

Obr. 5 Informovanost o MC

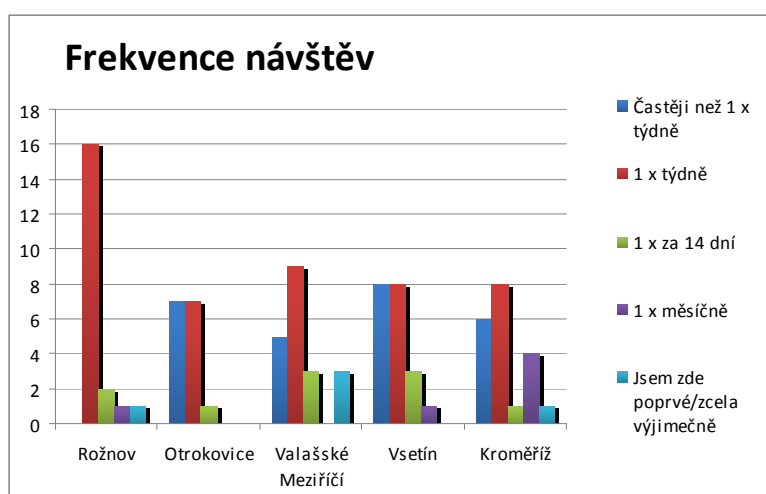
Na mapě jsou uvedena Mateřská centra, která byla zkoumána. Jednalo se o Otrokovice, Kroměříž, Valašské Meziříčí, Vsetín a Rožnov p. Radhoštěm. Barevně jsou rozlišena místa, odkud maminky MC navštěvují. Každá oblast je vyznačena jinou barvou. Můžeme si zde všimnout jak daleko to maminky do MC mají. Nejzajímavější je oblast Rožnova p. Radhoštěm, kde maminky dojíždějí opravdu z velkých vzdáleností, při čemž to některé z nich mají blíže do MC ve Valašském Meziříčí. Z větších vzdáleností dojíždějí maminky také do mateřského centra ve Vsetíně. V ostatních městech navštěvují centrum převážně místní.

Obr. 6 Lokalizace

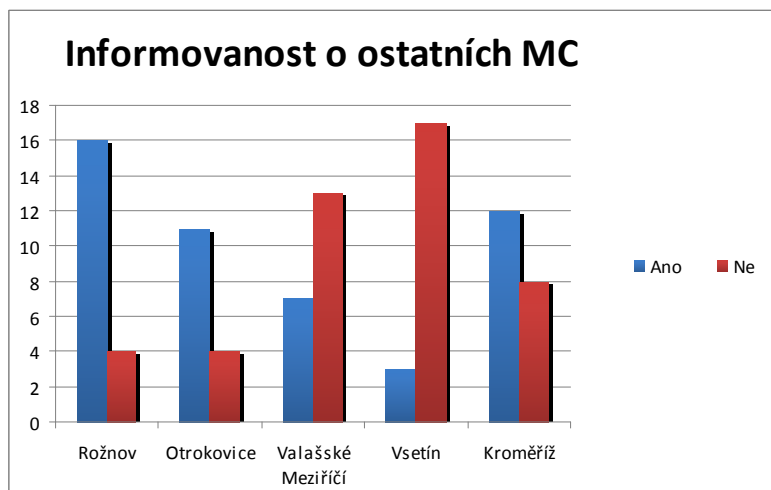
6.2 Dostupnost

Na obrázku č.7 vyplývá jak často respondentky mateřská centra navštěvují. Jsou zde zastoupeny všechny kategorie. U Rožnova p. Radhoštěm je vidět, že maminky centrum převážně navštěvují jen jednou týdně, u ostatních center se to vyrovnává. Respondentky často uváděly, že centrum navštěvují i vícekrát, jako je 2-4 týdně. Vyskytuje se zde i možnost návštěvnosti jedenkrát měsíčně nebo zcela výjimečně. Ani jedna respondentka neuvědomila že je v centru poprvé, jen zcela výjimečně. Myslím si, že vybraná centra mají opravdu velkou návštěvnost a maminky jsou zde spokojené.

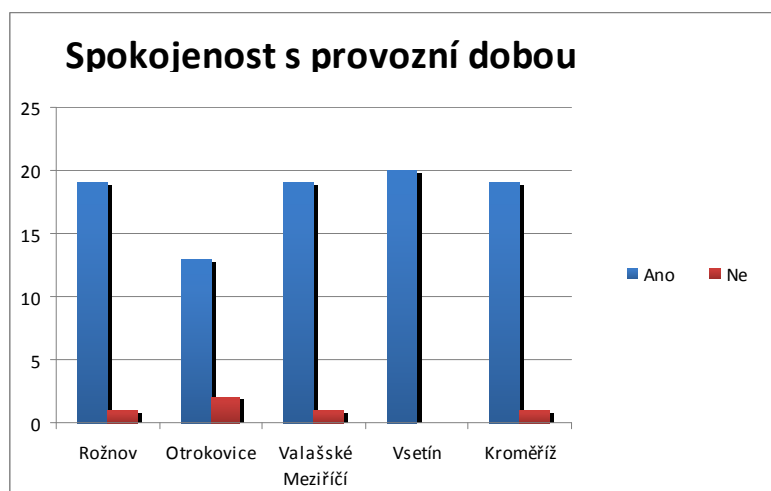
Obr. 7 Návštěvnost MC

U této otázky je jasně vidět, jak jsou maminky v některých mateřských centrech málo informované o dalších mateřských centrech v jejich okolí. Ve třech centrech převažuje informovanost, ale ve Vsetíně a Valašském Meziříčí je to úplný opak. Maminky nevědí, kde jsou dále mateřská centra zřízeny. Ovšem je důležité upozornit na to, že maminky si pletou mateřská centra s kluby matek. Většina respondentek sice zná další mateřská centra, ty ovšem nespádají do sítě a poté je lze nazvat pouze jako kluby matek. Respondentky by měly vědět jaký je rozdíl mezi mateřským centrem a klubem matek, jinak se jedná o informační šum.

Obr. 8 Informovanost o dalších MC

Ve valné většině provozní doba vyhovuje všem respondentkám. Mateřská centra svou provozní dobu uzpůsobila tak, aby vyšla vstříc svým návštěvníkům. Vesměs se jedná o provoz výhradně dopoledne. Ovšem mateřská centra jsou dnes již natolik oblíbená, že se provozní doba přesunuje i do odpoledních hodin, aby si zde maminky mohly trávit svůj volný čas s dětmi.

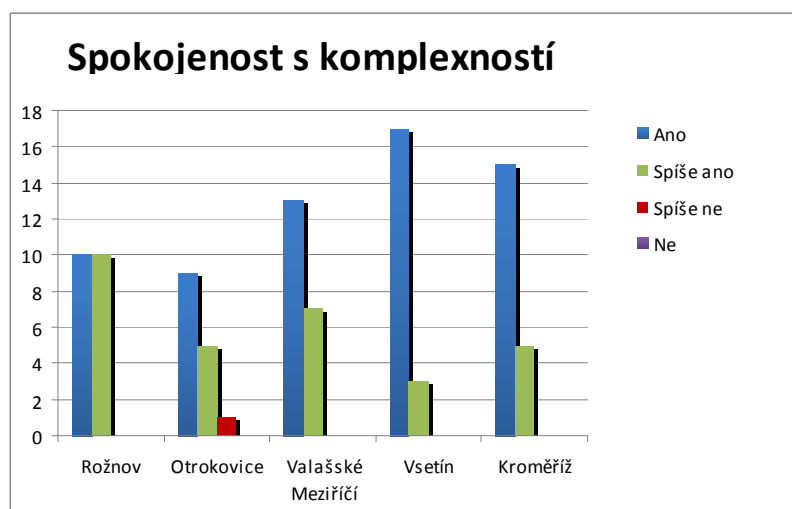

Obr. 9 Spokojenost s provozní dobou

6.3 Zázemí

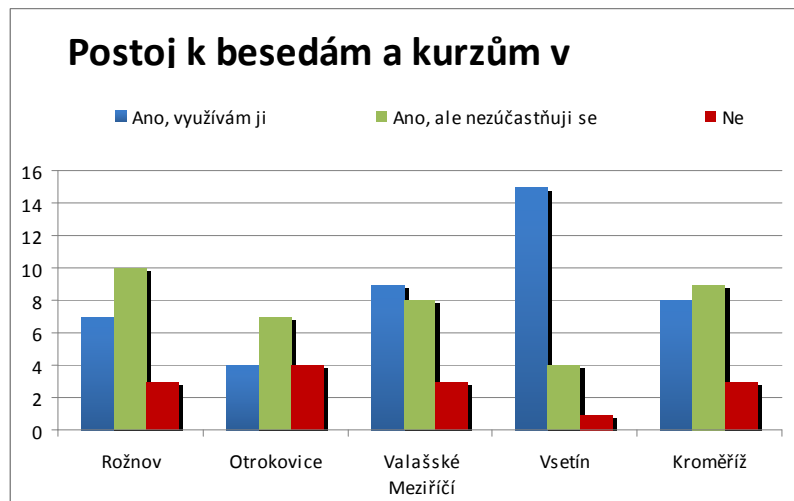
Komplexnost služeb je v MC na velmi dobré úrovni. MC vytváří pro maminky s dětmi takový program, kde si přijdou na své všechny maminky. Služby, které centra nabízí jsou výhradně určeny pro návštěvníky těchto center. Jedná se o besedy a kurzy, tvořivé programy pro maminky s dětmi, sezení s psychologem apod.

Každé mateřské centrum nabízí jinou aktivitu a služby.

Obr. 10 Spokojenost se službami

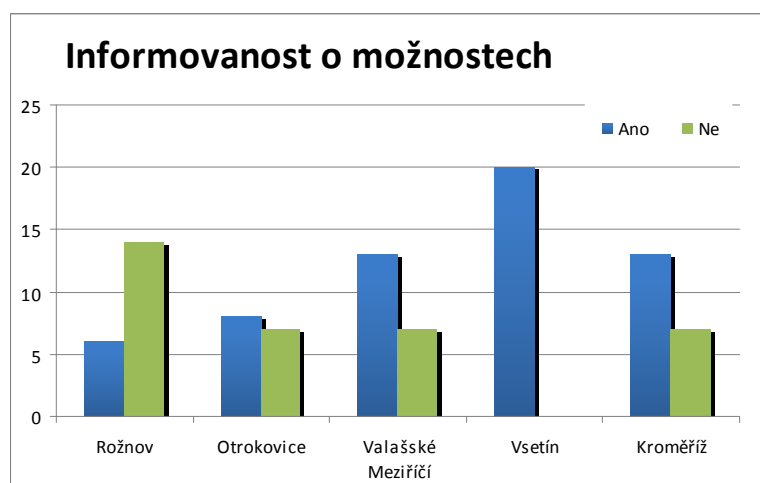
V mateřských centrech jsou jako jedny z aktivit besedy a kurzy, které jsou buď na témata zvolená maminkami, nebo na témata určená mateřským centrem. Ve všech mateřských centrech většina maminek o této aktivitě ví, ale bohužel není v žádném z nich stoprocentní informovanost o této službě. Největší oblíbenost mají besedy a různé kurzy ve Vsetíně. V ostatních mateřských centrech se to vyrovnává. Maminky o této službě vědí, ale kurzů nebo besed se nezúčastňují.

Obr. 11 Postoj k besedám a kurzům

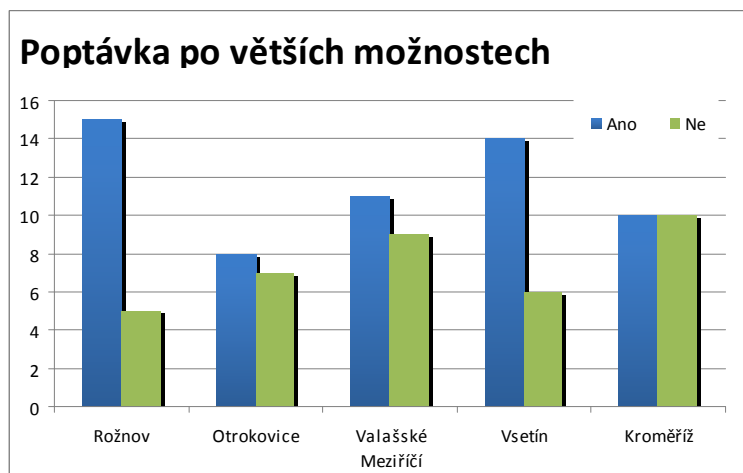
6.4 Profesionalita

V mateřských centrech by měla být možnost konzultace s odborníky. Na obrázku č.12 je znázorněno, jak maminky o této službě mají přehled a zda o ní vědí. Nejlépe je na tom s informovaností MC ve Vsetíně, kde je informovanost o konzultacích stoprocentní. Ve Valašském Meziříčí a v Kroměříži převážná většina maminek o této možnosti ví. V Otrokovicích se to vyrovnává. V Rožnově p. Radhoštěm je informovanost o konzultacích nejnižší. Z grafu vyplývá, že maminky o této možnosti ví jen málo.

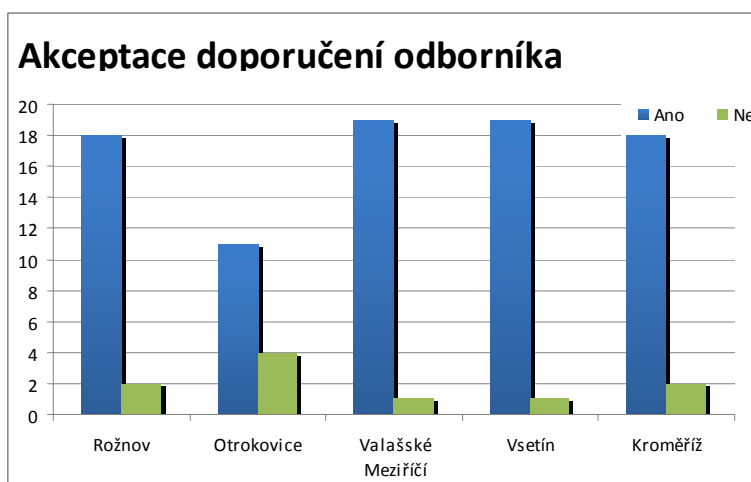
Obr. 12 Možnost konzultace s odborníky

Graf na obrázku č. 13 navazuje na předchozí graf s možností konzultace. Je zde patrné, že maminky v Rožnově p. Radhoštěm mají zájem o možnosti konzultace s odborníky a chtěly by být více informovány. Z výzkumu vyšlo, že by ve všech centrech chtěly být některé maminky více informovány a měly možnost dalších konzultací s odborníky.

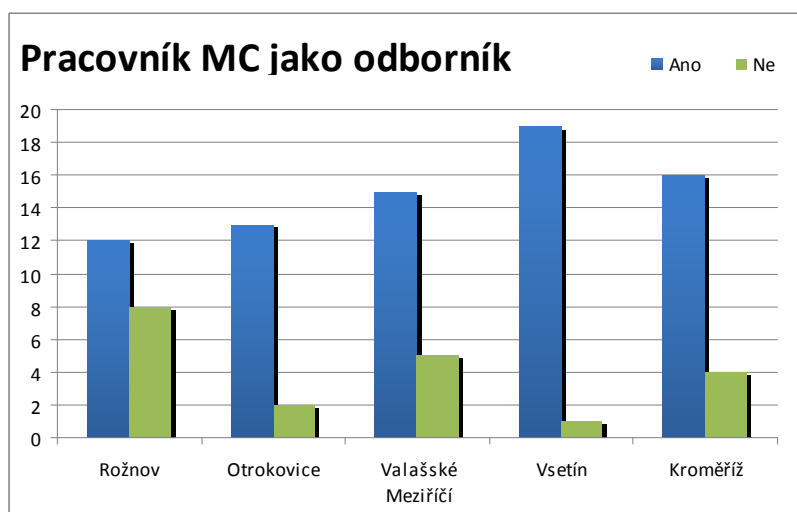
Obr. 13 Poptávka po dalších konzultacích

Do výzkumu jsem zahrнула i otázku, zda maminky navštíví odborníka, pokud je jim to doporučeno od mateřského centra. Je jasně vidět, že skoro všechny maminky by odborníka navštívily. Z malé části se zde ovšem vyskytuje, že by maminky nenavštívily odborníka poté, co jim to MC doporučí.

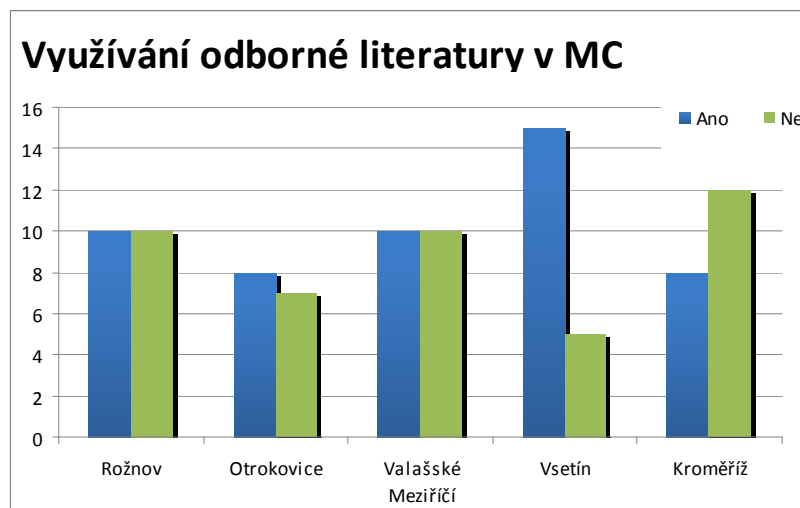
Obr. 14 Doporučení k návštěvě odborníka

Odbornost u pracovníků v MC je velmi důležitá. Maminky pracovníkům důvěřují a čekají, že se na ně mohou obrátit vždy, když potřebují nějakou radu. U každého centra se však vyskytlo pár odpovědí, že respondentky nepovažují pracovníky mateřského centra za odborníky. Naštěstí převládá důvěra v pracovníky a jsou považováni za odborníky ve svém oboru. V Rožnově p. Radhoštěm ale taková převaha, i když převažuje odpověď ano. Zde se nejvíce ze všech center vyskytuje odpověď ne, kde podle maminek není pracovníce MC brána jako odborník.

Obr. 15 Odbornost pracovníků

V každém mateřském centru mají maminky možnost využít odbornou literaturu, jako je monografie, časopisy, manuály, apod. Jen ve Vsetíně a v Otrokovicích přesahuje možnost využívání této literatury. Ve Vsetíně je to nevyšší poměr. V Rožnově p. Radhoštěm a ve Valašském Meziříčí je to poměrově vyrovnané. Je zde patrné, že některé maminky mají o odbornou literaturu zájem, jiné však ne. V Kroměříži však převažuje to, že maminky většinou nepoužívají odbornou literaturu. Hodně věcí se v dnešní době dá zjistit i na internetu a respondentky uváděly jako náhradní zdroj informací právě internet.

Obr. 16 Využití odborné literatury v MC

6.5 Aktivita rodičů (maminek)

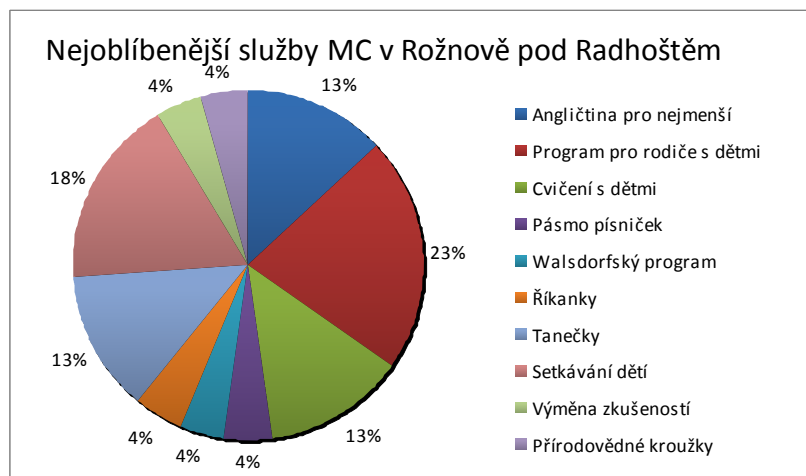
Jelikož každé centrum je úplně jiné a liší se od sebe svými programy, je také rozdílná oblíbenost maminek v mateřských centrech.

Na prvním grafu s oblíbeností aktivit je zobrazen Rožnov p. Radhoštěm. Je to sice nové mateřské centrum, ale převládá zde spousta aktivit na rozdíl od druhých. Nejvíce je oblíben program pro rodiče s dětmi a také vzájemné setkávání dětí. Všechny aktivity v mateřském centru v Rožnově se spíše odehrávají v rodinném duchu a pro maminky je velmi důležité zapojení dětí do kolektivu a jejich setkávání navzájem.

Také je zde velmi oblíbena angličtina pro nejmenší děti, kdy se učí nezákladnější slova v angličtině formou písniček, říkanek a her. Maminky dále uvádějí, že mezi jejich nejoblíbenější aktivity patří také cvičení s dětmi a různé tanečky.

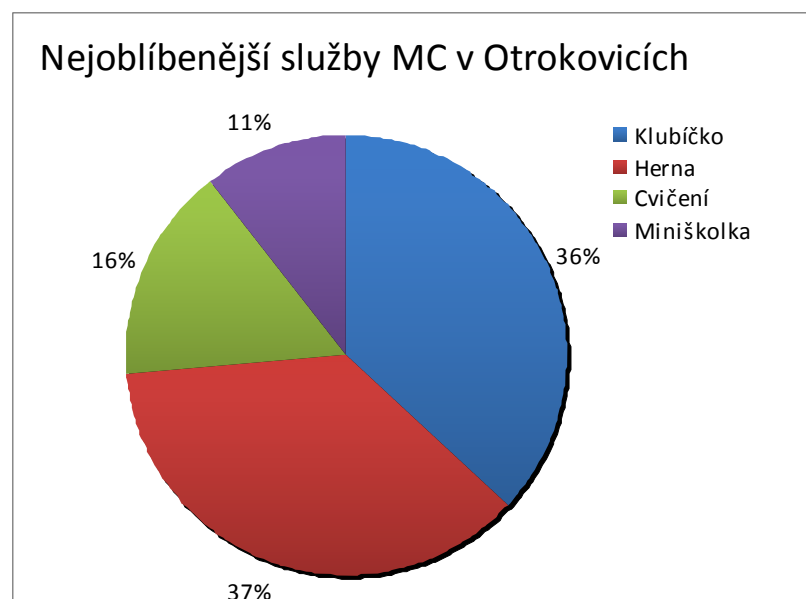
V menší míře se zde vyskytují i ostatní aktivity, ty ovšem podle odpovědí maminek nejsou tak žádané jako předešlé, které jsem uvedla.

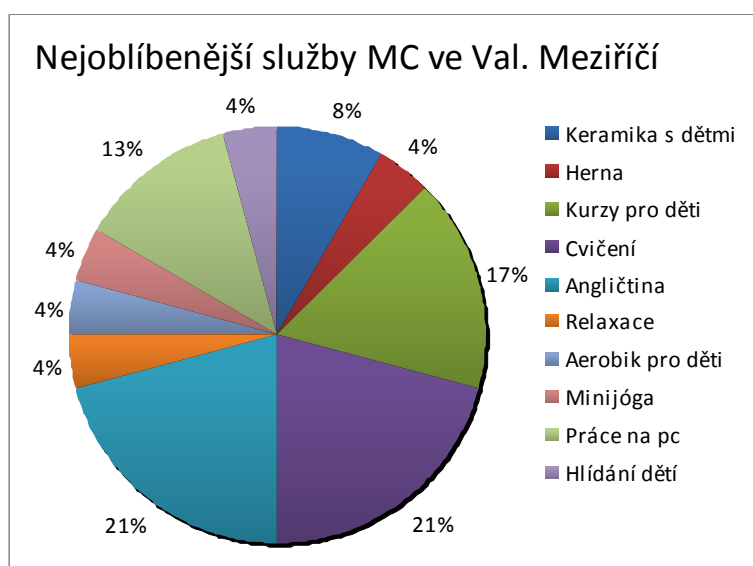
Obr. 17 Rožnov p. Radhoštěm – nejoblíbenější aktivity

Na grafu lze hned rozpoznat, co maminky, které navštěvují mateřské centrum v Otrokovicích, nejvíce baví. Herna a Klubíčko jasně vítězí nad ostatními. Volnou hernu maminky mohou využívat denně, proto je zde tak velmi oblíbená. Také její provozní doba se přesunula již do odpoledních hodin. Klubíčko se stává také nejoblíbenější. Je to v podstatě cvičení pro maminky s dětmi, který vede zkušená pracovníce mateřského centra. Můžeme vidět, že služby, které Otrokovice nabízejí není zase tolik, ale maminky mateřské centrum velice rády navštěvují a shodují se ve velké míře na stejných oblíbených službách.

Obr. 18 Otrokovice – nejoblíbenější služby

Ve Valašském Meziříčí také převládá rozmanitost oblíbenosti aktivit. Mezi ty nejoblíbenější patří cvičení dětí a angličtina pro maminky. Angličtina pro maminky je velmi oblíbenou také pro to, že maminky mají možnost hlídání dětí při svém vzdělávání. Jsou zde uváděny aktivity jako je relaxace, minijóga, aerobik pro děti. Tyto aktivity nejsou v tak velké míře zastoupeny jako dvě hlavní. Překvapivým zjištěním pro mne byl fakt, že zde není tak moc oblíbena herna, kterou podle mého názoru maminky navštěvují nejčastěji a to ve všech mateřských centech.

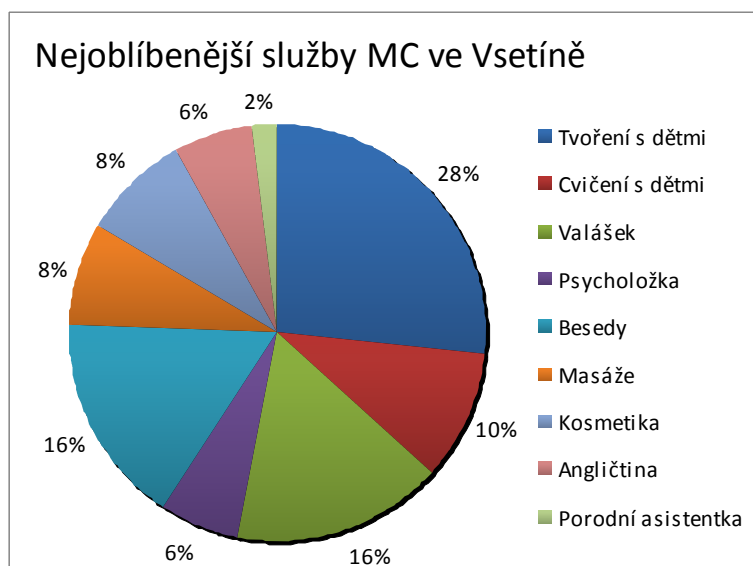
Obr. 19 Valašské Meziříčí – nejoblíbenější služby

Vsetín byl pro mne taky velkým zajímavým zjištěním. Očekávala jsem, že zde budou hodně oblíbeny besedy a kurzy už pro svoji skvělou informovanost o této aktivitě, ale velice mě překvapily aktivity, které nesouvisejí tak úplně s běžně nabízenými službami mateřských center. Jsou to masáže a kosmetika. Tyto služby jsou považovány za nadstandartní a maminky by je neměly považovat za aktivity mateřského centra.

Tvoření s dětmi je zde nejoblíbenější činností. Vsetín má velké množství pracovníků, kteří se plně věnují maminkách a vytvářejí s dětmi různé věci. Na každý den mají naplánovanou jinou činnost. Tvoření je obohaceno i pro rodiče, neboť na některé tvořivé kurzy si mateřské centrum zde odborníka na tu tvořivou činnost, která je na programu.

Velmi oblíben je zde také Valášek, maminky alespoň mohou rozvíjet talent svého dítěte, jak na zpěv tak i na tanečky či hře na nějaký nástroj. Zajímavostí pro mne byla také uvede-

ná aktivita konzultace s psycholožkou. Vsetín spolupracuje s dětským psychologem a z rozhovorů od maminek vím jak je tahle služba velice žádaná.

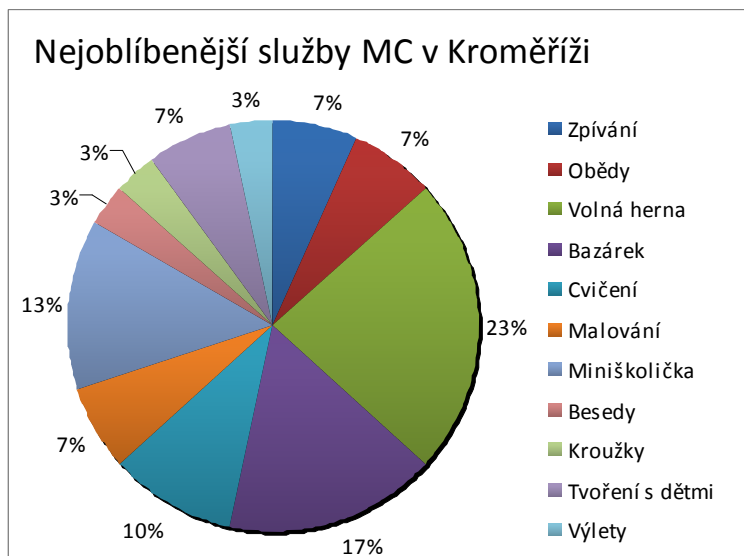

Obr. 20 Vsetín – nejoblíbenější služby

I v Kroměříži se vyskytuje hodně aktivit, které jsou maminkami oblíbeny. Zde se jako nadstandardní služba vyskytuje jen možnost obědů, což si myslím je ještě v rámci možných služeb poskytovaných mateřskými centry. Nejoblíbenější je zde volná herna, která má jasnou převahu nad ostatními. Je to hlavně tím, že mateřské centrum v Kroměříži má nejlépe vypracovanou provozní dobu. Je zde otevřeno jak přes celé dopoledne, tak i odpoledne až do večerních hodin. Děti zde mají velký prostor na hraní a maminky si zde mohou posedět u kávy a vyměnit si navzájem své zkušenosti.

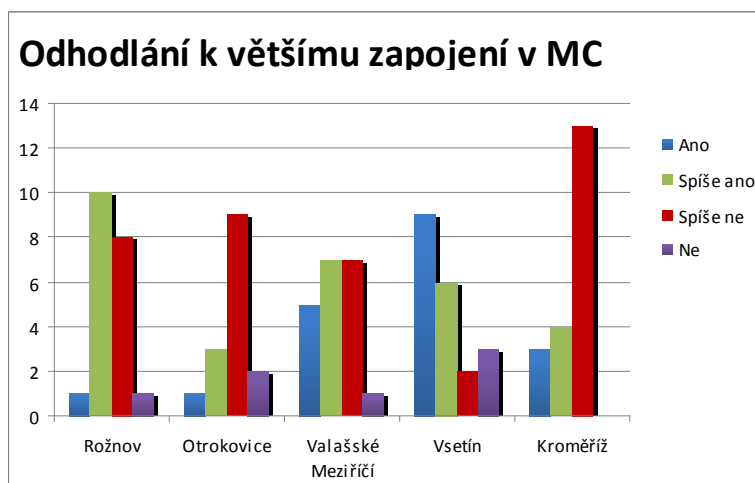
Bazárek je také velice oblíben a funguje neustále, tzn. není omezen jen na stanovený víkend v měsíci, ale maminky si zde mohou dopřávat nákupů a prodeje dětského oblečení téměř každý den.

Také respondentky uváděly své oblíbené činnosti, které se na grafu nevyskytují ve větší míře. Každé mamince se líbí něco jiného a to ráda dělá se svým dítětem. Tak je to ovšem u všech mateřských centrech.

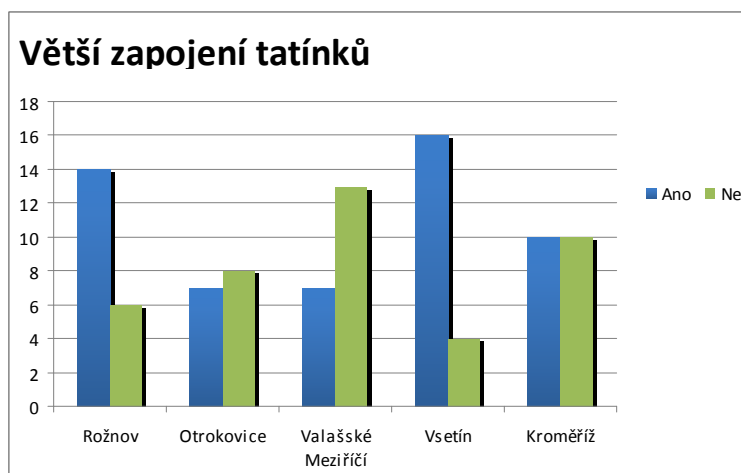
Obr. 21 Kroměříž – nejoblíbenější aktivity

Mezi jednu z otázek do dotazníkového šetření jsem zapojila i otázku, zda by se maminky chtěly více podílet na činnostech v mateřských centrech. Je patrné, že ve většině případů se maminky zapojit nechtějí, vyhovuje jim přístup pracovníků ve vytváření činností pro návštěvnice. Některé maminky by se však na zapojení rády podílely, ve Vsetíně a v Rožnově p. Radhoštěm tato možnost převažovala. Myslím si, že by se maminky měly zapojovat více při realizaci činností, povede to tak k jejich spokojenosti k učení se novým věcem.

Obr. 22 Zapojení do činností v MC

Na následujícím grafu je znázorněno, jak moc by si maminky přály, aby se při činnostech v mateřském centru více zapojil i otec. Opět v Rožnově p. Radhoštěm a ve Vsetíně je jasná převaha. Maminky by uvítaly, aby se tatínkové s nimi podíleli na činnostech v mateřských centrech. Naopak tomu ve Valašském Meziříčí respondentky uvádějí, že nechtějí aby byl otec zde a zapojil se v činnostech. Kroměříž a Otrokovice jsou na stejné úrovni. Část respondentek by byla pro zapojení do činností, část ovšem ne.

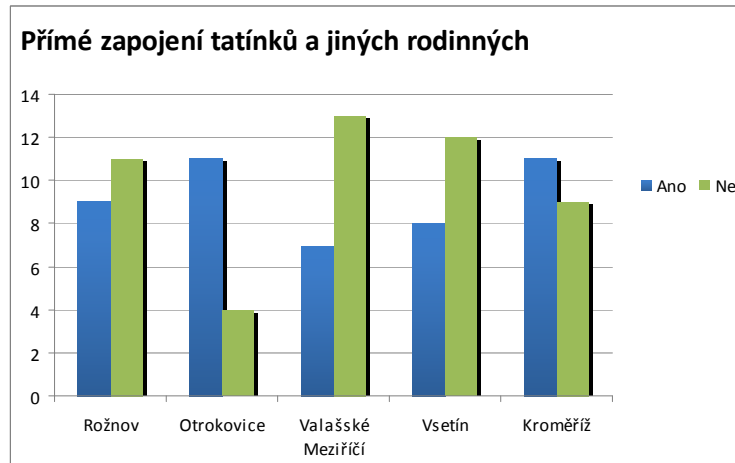

Obr. 23 Zapojení tatínků do činností v MC

Otázku přímé zapojení tatínků a jiných rodinných příslušníků maminky pochopily jinak než bylo původně zamýšleno. Otázka se z mé strany vztahovala na činnosti v mateřských centrech, zda by si maminky přály přímé zapojení tatínků či babiček nebo dědečků. Respondentky však odpovídaly na přímé zapojení v domácnosti, které se ve většině případech vztahovalo na pomoc při hlídání dětí a při zapojení v domácích činnostech.

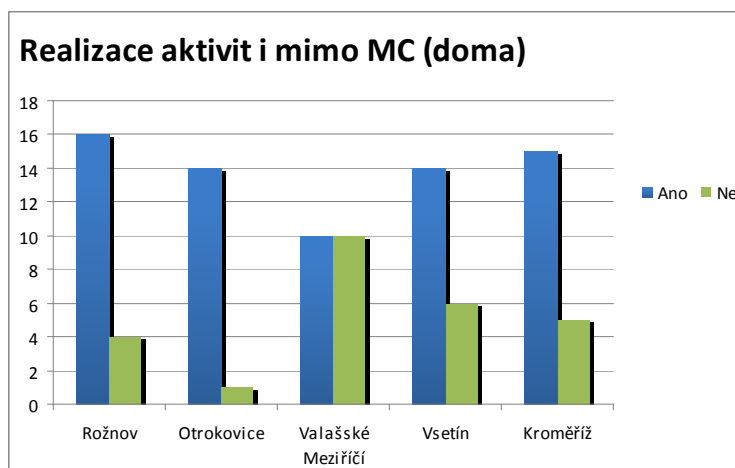
Negativní výsledek byl o trochu přesahující ve třech centrech a to: Rožnov p. Radhoštěm, Vsetín a Valašské Meziříčí. Jinak se výsledky celkem vyrovnávají. Když už to vezmeme z pohledu jak odpovídaly respondentky na přímé zapojení v domácnosti tak by maminky ve většině chtěly, aby se jejich rodina zapojila při pomoci s dítětem.

Maminky však uváděly, že je to v podstatě nemožné, protože jsou ostatní členové rodiny často vytíženi a nemohou pomoci i když by rádi.

Obr. 24 Přímé zapojení do činností

Další otázkou v dotazníku jsem směřovala k tomu, abych zjistila zda maminky provádí aktivity z mateřských center i doma. Zda opravdu sem chodí za účelem aby se děti něco přiučily a své poznatky dále rozvíjely. Mile mě tento výsledek překvapil. Většina respondentek uvedla, že aktivity jež provádějí v mateřském centru, opravdu realizují i doma. Odpovědi na typ aktivit se moc nelišil. Na grafu je pouze uvedeno, zad činnosti provádějí, ale není zde uvedeno jaké činnosti to jsou. Proto zde uvádím nejčastější aktivity, které maminky provádí s dětmi doma. Jsou to: zpívání, říkanky, cvičení, tanečky. Také se objevovalo malování.

Obr. 25 Aktivity doma

Na následujících tabulkách je znázorněna oblíbenost mnou vybraných aktivit, které se mohou, ale také nemusí v centru nacházet. Maminky měly známkami jako ve škole vždy ohodnotit vybranou aktivitu. Pokud se aktivita v mateřském centru neobjevuje, políčko mělo zůstat volné. Ne všechny maminky tabulku vyplnily.

Tabulky jež jsou zde uvedeny znázorňují odpovědi maminek, které na tuto otázku odpověděly.

Tabulka č. 1 patří mateřskému centru v Rožnově p. Radhoštěm. Zde nejsou zastoupeny všechny aktivity. Číselná hodnota v tabulce určuje počet maminek, které odpověděly, jak moc se jim daná aktivita líbí. Nejvíce je zde oblíbeno cvičení s dětmi a dále setkávání maminek. Je zde však i méně kladné hodnocení od jedné maminky, která hodnotí cvičení s dětmi známkou 4.

	1	2	3	4	5
<i>Hlídní dětí</i>	1		2		
<i>Setkávání maminek</i>	6	12			
<i>Besedy, kurzy</i>	4	7	1		
<i>Jazykové a vzdělávací kurzy</i>	3	1	1		
<i>Cvičení s dětmi</i>	7	1		1	
<i>Plavání dětí</i>					
<i>Bazárek</i>					

Tab. 1 Rožnov p. Radhoštěm

Tabulka č. 2 je určena pro mateřské centrum v Otrokovicích. Také je zde nejvíce oblíbeno cvičení s dětmi. To můžeme i porovnat s grafem na obrázku č. 18, kde je procentuelně nejvíce zastoupeno cvičení s dětmi jako nejoblíbenější aktivita. Také hlídání dětí a setkávání maminek je zde zastoupeno a ohodnoceno známkou 1.

	1	2	3	4	5
<i>Hlídní dětí</i>	5		1		
<i>Setkávání maminek</i>	5	3			
<i>Besedy, kurzy</i>	4	1	3	1	
<i>Jazykové a vzdělávací kurzy</i>					
<i>Cvičení s dětmi</i>	12	2			
<i>Plavání dětí</i>	2	1			
<i>Bazárek</i>					

Tab. 2 Otrokovice

Tabulka č. 3 patří MC ve Valašském Meziříčí. Zde si můžeme všimnout, že aktivity jsou zde velmi oblíbeny a maminky je hodnotí jako výborné. Bezesporu je zde nejlépe hodnoceno setkávání maminek, hlídání dětí, cvičení s dětmi a také jazykové a vzdělávací kurzy. I podle grafu na obrázku č. 19 můžeme vidět shodu v oblíbenosti. Opět se zde však vyskytuje jedno záporné hodnocení a to je bazárek. Ten však není prvotní aktivitou pro maminky v mateřském centru, takže toto hodnocení není znepokojivé pro MC.

	1	2	3	4	5
<i>Hlídání dětí</i>	10		2		
<i>Setkávání maminek</i>	15	1			
<i>Besedy, kurzy</i>	6	5			
<i>Jazykové a vzdělávací kurzy</i>	10	3			
<i>Cvičení s dětmi</i>	10	1			
<i>Plavání dětí</i>	3	1			
<i>Bazárek</i>	3	1	2	1	

Tab. 3 Valašské Meziříčí

Na tabulce č. 4 je znázorněno mateřské centrum ve Vsetíně. Velice mile mě tohle překvapilo. Téměř všechny respondentky hodnotily zde vybrané aktivity jako výborné, popř. chvalitebné. Není zde vyplněna kolonka plavání dětí, tuto aktivitu mateřské centrum nenabízí a respondentky kolonku správně nevyplňovaly.

Také je zde nejvíce oblíbeno cvičení s dětmi.

	1	2	3	4	5
<i>Hlídání dětí</i>	16	1			
<i>Setkávání maminek</i>	15	4			
<i>Besedy, kurzy</i>	16	2			
<i>Jazykové a vzdělávací kurzy</i>	15	1			
<i>Cvičení s dětmi</i>	17	2			
<i>Plavání dětí</i>					
<i>Bazárek</i>	14	2	1		

Tab. 4 Vsetín

Mateřské centrum v Kroměříži je uvedeno v tabulce č. 5. Tady je nejlépe hodnocena aktivita bazárek, která zde funguje celoročně a maminky opravdu hodně baví. I toto můžeme porovnat s obrázkem č. 21, kde je bazárek procentuálně hodně zastoupen, tedy má zde 17%. Dále je zde velmi kladně hodnoceno cvičení s dětmi a setkávání maminek.

	1	2	3	4	5
Hlídání dětí	9	1			
Setkávání maminek	11	1	1		
Besedy, kurzy	9	5			
Jazykové a vzdělávací kurzy	8	1			
Cvičení s dětmi	11	2			
Plavání dětí	7				
Bazárek	14	1			

Tab. 5 Kroměříž

Do skupiny otázek aktivity rodičů (maminek) byla také zahrnuta otázka *Co by maminky chtěly v mateřském centru změnit a proč?* Tuto otázku jsem nevyhodnocovala, ale popíši zde, co by maminky chtěly změnit. V každém centru se našlo něco, co maminkám vadí a chtěly by to udělat lepší.

Maminky v Rožnově p. Radhoštěm by chtěly změnit v MC:

- více tanečků pro děti
- více cvičení s písničkami
- více programu pro děti
- aby otevírací doba byla i odpoledne
- veselejší barvy v místnosti
- větší informovanost pro maminky
- začít spolupráci s dětským psychologem

Z těchto výpovědí je vidět, že MC v Rožnově p. Radhoštěm ještě opravdu není dostatečně dlouho otevřené a aktivity budou teprve časem přibývat. Maminky však uváděly spoustu aktivit, které je v centru baví, ale nejsou zde v tak moc velké míře rozšířeny. Odpolední provozní doba by jistě také velmi pomohla návštěvnosti centra.

Maminky v Otrokovicích by chtěly změnit v MC:

- více cvičení
- více akcí venku v přírodě

- vybavení, hračky
- jinou provozní dobu

Maminky zde nejsou zase tak moc náročné, co se týká změny v mateřském centru. Souhlasím s názory maminek na změnu vybavení a hraček. MC v Otrokovicích není natolik dobře vybaveno a nemá dostatek hraček pro děti. Jiná provozní doba byla pro mne překvapující, neboť v Otrokovicích je provozní doba jak dopoledne tak i odpoledne. Maminky přesně nevedly jak by chtěly provozní dobu změnit, ale myslím si, že se provozní doba týká volné herny, která je velmi oblíbená a často navštěvována.

Maminky ve Valašském Meziříčí by chtěly změnit v MC:

- větší prostory
- více hlídání dětí
- jinou provozní dobu

Souhlasím plně s většími prostory, neboť ve Valašském Meziříčí jsou místnosti opravdu malé a při velké návštěvnosti si maminky nemají ani kam sednout. Prostory by se měly ale v co nejbližší době změnit, neboť se má MC stěhovat jinam. Provozní doba je zde jak dopoledne tak i odpoledne, takže si myslím, že by maminky chtěly provozní dobu jen prodloužit. Jinak je zde vyhovující. Více hlídání dětí směřuje ke kurzům a besedám, které se tady uskutečňují.

Maminky ve Vsetíně by chtěly změnit v MC:

- větší prostory

Větší prostory se vyskytují u každého mateřského centra. Centra jsou totiž natolik oblíbená, že je zde spousta maminek s dětmi a tak je centrum velmi rychle zaplněno. Ve Vsetíně tomu není nijak jinak. Myslím si ovšem že s většími prostory to bude v mateřském centru ve Vsetíně obtížnější, neboť by se museli jedinečně přestěhovat. Jinak jsou zde maminky naprosto spokojené, což vyplývalo i z grafů.

Maminky v Kroměříži by chtěly změnit v MC:

- větší prostory
- více her
- více zaměstnanců
- jinou provozní dobu

Mateřské centrum v Kroměříži je snad nejvíce navštěvované centrum, které jsem mohla navštívit. Plně souhlasím s většími prostory, neboť při návštěvě centra se nemáte kam hnout. Toto centrum je velice oblíbeno z řad maminek. Více zaměstnanců bych asi neměníla, centrum má hodně svých zaměstnanců a navíc má také hodně dobrovolníků. To je ovšem můj názor a maminky na něj mají jiný. Více her pro děti, mohu souhlasit, děti by zde měly vyvíjet větší aktivitu a více se zapojovat. Je ale třeba děti k tomu vést.

7 SHRNUTÍ VÝZKUMU

Mým cílem bylo zjistit, zda mateřská centra nabízejí dostatek aktivit a služeb maminkám na mateřské dovolené a zda maminky těchto služeb využívají. Po vyhodnocení dotazníku v 5 mateřských centrech jsem byla velice překvapena. Maminky jsou velmi spokojeny s možnostmi aktivit v mateřských centrech, dokonce aktivity doma provádějí i se svými dětmi.

Z výzkumu je patrné, že mateřská centra nejvíce navštěvují maminky ve věkovém rozmezí od 26 do 35 let, jsou vdané a mají nejčastěji jedno dítě. Tohle je zřejmé na první pohled. Mateřská centra samozřejmě navštěvují i jiné věkové kategorie, tahle byla však zastoupena nejvíce. Mít jedno dítě je dnes trend.

I když se mi z mého dotazníkového šetření nevrátil plný počet dotazníků, mohla jsem vyhodnotit jaké činnosti v různých centrech maminky nejvíce zajímají a spadají do jejich oblíbených aktivit. V každém centru je zastoupení aktivit jiné, ale podobají se. Některé maminky mají spíše rády činnosti, kde mohou být zapojeny se svými dětmi, jiné maminky dávají přednost aktivitám, kde mohou být samy a děti jsou hlídány pracovníky mateřského centra.

Ve všech mateřských centrech se vyskytují tyto aktivity: tvoření s dětmi, cvičení s dětmi, hlídání dětí, setkávání maminek, besedy a kurzy. To jsou jedny z nejčastěji uváděných aktivit a také jedny z nejoblíbenějších.

Myslím si, že se mi podařilo zjistit, jak moc jsou maminky s mateřskými centry spokojené. Panuje zde vždy skvělá atmosféra, pracovníci v mateřských centrech jsou otevření a vždy velmi rádi pomohou. Maminky se sem vždy rády vracejí a jediné co mají všechna centra společné, je změna prostoru k většímu.

ZÁVĚR

Cílem této práce bylo zjistit, zda jsou mateřská centra opravdu jedna z možností aktivit žen na mateřské dovolené. Dříve než jsme se dostali k závěrům výzkumu na tuto otázku, nejprve jsme museli teoreticky vymezit pojmy žena, rodina a mateřská centra.

V teoretické části jsme se zabývali třemi velkými kapitolami a tím se dostávali k odpovědi na danou otázku. Ženy na mateřské dovolené to v dnešní době nemají mnohdy jednoduché. Proto aby vyšly z každodenní izolace byla zřízena mateřská centra, kde se matky mohou setkávat a měnit si vzájemně své zkušenosti. Myslím, že pro nás matky je velkým přínosem zřízení takových center. Z vlastní zkušenosti totiž vím, že maminky se s dětmi velmi rády sdružují a povídají si o svých všedních i nevšedních problémech. Centra jsou dnes velmi oblíbená a často navštěvována. Proto si dovoluji potvrdit, že mateřská centra patří mezi jednu z aktivit žen na mateřské dovolené.

Toto tvrzení také potvrzuje i můj výzkum v mateřských centrech ve Zlínském kraji. Centra, která jsem měla možnost navštívit byla velmi příjemná, pracovníci zde byli milí, otevření a ochotni mi poskytnout pomoc i cenné rady při mém dotazníkovém šetření. Jelikož jsem měla tu možnost navštívit každé centrum víckrát, udělala jsem si o centrech svůj vlastní názor z pohledu pouhého pozorovatele, který chci vyjádřit v písemné podobě jako zpětnou vazbu pro mateřská centra.

Vraťme se ale zpět k výsledkům mého výzkumu. Z grafů a tabulek je zřejmé, že mateřská centra navštěvuje velké množství maminek, které jsou zde spokojeny. Centra navštěvují i vícekrát týdně a množství nabízených služeb a aktivit je pro maminky velmi lákavé. Maminky využívají možnosti vzdělávacích kurzů a chtějí se přiučit novým věcem. Navíc zde mohou trávit svůj volný čas s ostatními maminkami a pro jejich děti je to také velmi dobrá zkušenost. Naučí se zvyknout si na přítomnost jiných dětí, jak se mají správně chovat, vycházet s nimi a v ne poslední řadě je v mateřských centrech pro děti také velké množství aktivit jak v podobě her, cvičení tak i výuky.

Ráda bych, aby má zpětná vazba, v podobě brožurek, byla přínosem pro mateřská centra, která jsem navštívila. Jsou zde uvedeny názory respondentek, které jsem získala z dotazníkového šetření, názory na zlepšení činností v mateřských centrech a také co by si maminky přály do budoucna jako obohacení programu.

Věřím, že mateřská centra začne navštěvovat stále více maminek, aby si obohatily své dny na mateřské dovolené o cenné zkušenosti a využily je jako jednu ze svých možných aktivit na mateřské dovolené. Maminky jsou za tato centra vděčné a rády se sem vrací.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] BURDOVÁ, E.; SCHMIED, Z.; ŽENÍŠKOVÁ, M. *Těhotenství, mateřská a rodičovská dovolená*. Praha: ASPI, a. s., 2008. ISBN 978-80-7357-371-3
- [2] CLOUD, H.; TOWNSEND, J. *Prosím tě, mami...* Praha: Návrat domů, 2002. ISBN 80-7255-011-X
- [3] DOBSON, J. *Rodičovství chce odvahu*. Praha: Návrat domů, 1995. ISBN 80-85495-45-7
- [4] HEITLINGEROVÁ, A.; TRNKOVÁ, Z. *Životy mladých pražských žen*. Praha: Sociologické nakladatelství SLON, 1998. ISBN 80-85850-56-7
- [5] HAY, L. *Síla ženy*. Praha: PRAGMA, 1997. ISBN 80-7205-392-2
- [6] MOŽNÝ, I. *Moderní rodina*. Praha: Nakladatelství Blok, 1990. ISBN 80-7029-018-8
- [7] MOŽNÝ, I. *Sociologie rodiny*. Praha: Sociologické nakladatelství SLON, 2002. ISBN 80-86429-05-9
- [8] KLÍMOVÁ-FÜGNEROVÁ, M. *Malá rodinná škola mateřství*. Praha: Nakladatelství ROH, 1969
- [9] KOLÍNSKÁ, R. *Mateřská centra*. Praha: Pražské matky, 1995. ISBN 80-901864-0-8
- [10] LANSKY, V. *Ahoj mami, ahoj tati*. Frýdek-Místek: Alpress, s.r.o. ISBN 80-7218-349-4
- [11] VODÁKOVÁ, A.; VODÁKOVÁ, O. *Rod ženský*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2003. ISBN 80-86429-18-0

Internetové zdroje:

- [1] Český statistický úřad: *Rozvodovost* [online]. [cit. 2009-04-15] Dostupný z WWW: <<http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/rozvodovost>>
- [2] Feminismus: ideologie směřující k totalitarismu: *Matriarchát* [online]. [cit. 2009-04-23] Dostupný z WWW:

<<http://web.telecom.cz/cmincmin/matriarchat.htm>>

- [3] Feminismus: ideologie směřující k totalitarismu: *Dvacáté století* [online]. [cit. 2009-04-23] Dostupný z WWW:

<<http://web.telecom.cz/cmincmin/dvacate.htm>>

- [4] Feminismus a postavení ženy v minulosti: *Žena ve středověku a novověku* [online]. [cit. 2009-04-23] Dostupný z WWW:

<<http://femin.blog.cz/0808/zena-ve-stredoveku-a-novoveku>>

- [5] Mateřské centrum: *Sít' mateřských center* [online]. [cit. 2009-04-18] Dostupný z WWW:

< <http://www.materska-centra.cz/cs/>>

- [6] Mateřské centrum: *Historie sítě mateřských center* [online]. [cit. 2009-04-18] Dostupný z WWW:

< <http://www.materska-centra.cz/sit-mc-v-cr/historie-site-mc-v-cr/>>

- [7] Mateřské centrum: *Co jsou mateřská centra* [online]. [cit. 2009-04-18] Dostupný z WWW:

< <http://www.materska-centra.cz/sit-mc-v-cr/co-jsou-mc/>>

- [8] Mateřské centrum: *Úkoly sítě mateřských center v ČR* [online]. [cit. 2009-04-18] Dostupný z WWW:

< <http://www.materska-centra.cz/sit-mc-v-cr/ukoly-site-mc-v-cr/>>

- [9] Mateřské centrum Emcečko Valašské Meziříčí: *O nás* [online]. [cit. 2009-04-29] Dostupný z WWW:

< <http://www.emcecko.estranky.cz/stranka/o-nas>>

- [10] Mateřské centrum Klubíčko Kroměříž: *Vaničkování* [online]. [cit. 2009-04-29] Dostupný z WWW:

< <http://klubickokm.cz/index.php?stranka=vanickovani> >

- [11] Mateřské centrum Kolovrátek Rožnov p. Radhoštěm: *Historie rok 2007* [online]. [cit. 2009-04-13] Dostupný z WWW:

< <http://www.mckolovratek.estranky.cz/clanky/historie/2007>>

- [12] Mineralfit: *Rodina, poporodní deprese – dítě překážkou* [online]. [cit. 2009-04-02] Dostupný z WWW:

<<http://www.mineralfit.cz/rodina-clanek/poporodni-deprese-dite-prekazkou-129/#article-body>>

- [13] Rodinné a mateřské centrum Baby domino Otrokovice: *Baby domino Otrokovice* [online]. [cit. 2009-04-15] Dostupný z WWW:

<<http://www.domino-zlin.cz/?page=materske-centrum-otrokovice>>

- [14] Rodinné a mateřské centrum Vsetín: *O nás* [online]. [cit. 2009-04-27] Dostupný z WWW:

<<http://www.slunicko-vsetin.cz/node/98>>

- [15] Zákon o rodině: *Vybraná ustanovení* [online]. [cit. 2009-04-19] Dostupný z WWW:

< <http://spcp.prf.cuni.cz/lex/94-63.htm>>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

MC   Mateřské centrum

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obr. 1 Věková skupina respondentek.....</i>	38
<i>Obr. 2 Počet dětí.....</i>	39
<i>Obr. 3 Rodinný stav.....</i>	39
<i>Obr. 4 Vzdělání.....</i>	40
<i>Obr. 5 Informovanost o MC.....</i>	40
<i>Obr. 6 Lokalizace.....</i>	41
<i>Obr. 7 Návštěvnost MC.....</i>	42
<i>Obr. 8 Informovanost o dalších MC.....</i>	43
<i>Obr. 9 Spokojenost s provozní dobou.....</i>	43
<i>Obr. 10 Spokojenost se službami.....</i>	44
<i>Obr. 11 Postoj k besedám a kurzům.....</i>	45
<i>Obr. 12 Možnost konzultace s odborníky.....</i>	45
<i>Obr. 13 Poptávka po dalších konzultacích.....</i>	46
<i>Obr. 14 Doporučení k návštěvě odborníka.....</i>	46
<i>Obr. 15 Odbornost pracovníků.....</i>	47
<i>Obr. 16 Využití odborné literatury v MC.....</i>	48
<i>Obr. 17 Rožnov p. Radhoštěm – nejoblíbenější aktivity.....</i>	49
<i>Obr. 18 Otrokovice – nejoblíbenější služby.....</i>	49
<i>Obr. 19 Valašské Meziříčí – nejoblíbenější služby.....</i>	50
<i>Obr. 20 Vsetín – nejoblíbenější služby.....</i>	51
<i>Obr. 21 Kroměříž – nejoblíbenější aktivity.....</i>	52
<i>Obr. 22 Zapojení do činností v MC.....</i>	52
<i>Obr. 23 Zapojení tatínků do činností v MC.....</i>	53
<i>Obr. 24 Přímé zapojení do činností.....</i>	54
<i>Obr. 25 Aktivity doma.....</i>	54

SEZNAM TABULEK

Tab. 1 Rožnov p. Radhoštěm.....	55
Tab. 2 Otrokovice	55
Tab. 3 Valašské Meziříčí	56
Tab. 4 Vsetín.....	56
Tab. 5 Kroměříž.....	57

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha PI: Vzor dotazníku

Příloha PII: Fotodokumentace

PŘÍLOHA P I: VZOR DOTAZNÍKU

Dotazník:

Dobrý den, jsem studentkou 3. ročníku Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně. Právě se Vám do rukou dostal dotazník týkající se možností aktivit ve vybraných mateřských centrech ve Zlínském kraji. Tento dotazník je součástí mé bakalářské práce. Jako zpětnou vazbu pro mateřská centra bude vytištěna brožurka, která se týká mateřských center.

Prosím o vyplnění tohoto dotazníku. Dotazník je zcela anonymní. Vámi uvedená data budou použita výhradně pro účely výzkumu a nebudou nikde prezentována samostatně jako údaje jednoho konkrétního respondenta.

Dotazník prosím vyplňujte následujícím způsobem: Zakroužkujte jednu z odpovědí, pokud zvolíte odpověď jiné, tak ji doplňte prosím hůlkovým písmem.

A. Identifikační otázky

1. Kolik je Vám let?
  - a) 20 a méně
  - b) 21 – 25 let
  - c) 26 – 30 let
  - d) 31 – 35 let
  - e) 36 – 40 let
  - f) 41 a více

2. Kolik máte dětí?
  - a) 1
  - b) 2
  - c) 3 a více

3. Jaký je Váš rodinný stav:
  - a) svobodná
  - b) vdaná
  - c) rozvedená
  - d) jiné .....

4. Jaké je Vaše dosažené vzdělání?
- a) Základní
  - b) Střední bez maturity
  - c) Střední s maturitou
  - d) Vysokoškolské
5. Jak jste se dozvěděla o mateřských centrech?
- a) Z televize
  - b) Z internetu
  - c) Z časopisu
  - d) Od přátel
  - e) Od lékaře / z nemocnice
  - f) Jinak .....
6. Odkud do mateřského centra (MC) dojíždíte? Uveďte, prosím, název obce nebo městské části.
- .....

B. Dostupnost

1. Jak často navštěvujete mateřské centrum?
- a) 1 x týdně
  - b) 1 x za 14 dní
  - c) 1 x měsíčně
  - d) Častěji .....
  - e) Jsem zde poprvé / zcela výjimečně
2. Znáte ve svém okolí další mateřská centra?
- a) Ano, kde .....
  - b) Ne
3. Jste spokojena s provozní dobou mateřského centra?
- a) Ano
  - b) Ne, (proč?).....

C. Zázemí

1. Jste spokojena s možnostmi aktivit v mateřském centru?
  - a) Ano
  - b) Spíše ano
  - c) Spíše ne
  - d) Ne, (proč?) .....

2. Mezi jedny z aktivit v mateřských centrech patří různé besedy a kurzy na témata zvolená maminkami. Víte o této aktivitě?
  - a) Ano, využívám ji
  - b) Ano, ale nezúčastňuji se
  - c) Ne

D. Profesionalita

1. Víte o možnosti konzultací s odborníky?
  - a) Ano
  - b) Ne

2. Využila byste více možnost konzultací s odborníky?
  - a) Ano
  - b) Ne

3. Navštívíte odborníky, které Vám mateřské centrum doporučí, v případě, že je Vám to doporučeno?
  - a) Ano
  - b) Ne, (proč?) .....

4. Považujete pracovníky mateřského centra za odborníky?
  - a) Ano
  - b) Ne

5. Využíváte odbornou literaturu (monografie, manuály, časopisy, ...), které mateřské centrum nabízí?
  - a) Ano
  - b) Ne, (proč?) .....

E. Aktivita rodičů (maminek)

1. Která ze služeb, jenž mateřská centra nabízejí, Vás nejvíce oslovuje a kterým se věnujete nejčastěji?
.....
.....
2. Chtěla byste se více podílet na činnostech v centru?
  - a) Ano
  - b) Spíše ano
  - c) Spíše ne
  - d) Ne
3. Co byste chtěla v mateřském centru změnit a proč?
.....
.....
4. Chtěla byste při aktivních činnostech zapojit více i tatínky?
  - a) Ano
  - b) Ne
5. Zapojujete při svých aktivních činnostech i tatínky či jiné rodinné příslušníky?
  - a) Ano, (koho a jak často?) .....
  - b) Ne
6. Provádíte některé z aktivit mateřského centra i doma (např. cvičení s dětmi, tanečky, apod.)?
  - a) Ano, (jaké?) .....
  - b) Ne
7. Známkami jako ve škole ohodnoťte vybrané aktivity mateřského centra podle Vaší oblíbenosti (pokud danou aktivitu mateřské centrum nenabízí, ponechte volné (1 nejlepší, 5 nejhorší):

	1	2	3	4	5
Hlídní dětí					
Setkávání maminek					
Besedy, kurzy					
Jazykové a vzdělávací kurzy					
Cvičení s dětmi					
Plavání dětí					
Bazárek					

8. Pokud chcete pomocí tohoto dotazníku něco sdělit, co se týká mateřských center, prosím napište to zde:

.....
.....
.....
.....

Děkuji za Váš čas a trpělivost při vyplňování.

Zpracovala Kateřina Trojanová, studentka Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulty humanitních studií, obor sociální pedagogika.

MC v Rožnově p. Radhoštěm

MC ve Valašském Meziříčí